ՆՈՒՄԵՐՕ 1918 | 1883 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՃՈՒՄԱ ԷՐԹԷՍԻ | ՅԷՏԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԱԹԼԱՐԸ
Մէհրիսինէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ
Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 125 »
40 ԲԱՐԱ

ԹԵՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՆԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթըրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3ինճի սահիֆէյէ . . . 8 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 2 »
Իխթար · Գանգա , Նիլքաթ վէ ասմուլ ըր սահիֆէյէ պիր լիրաթ ·
2 վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրէ . . . 6 ղրշ.
4իւնճիւ սահիֆէյէ . . . . . 4 »
Չիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր ։
Մէվատը նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ թէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։
40 ԲԱՐԱ

Իտարէխանէսի , հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը , Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր ։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ Թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճագը կիպի , քեաֆֆէի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Կէչէն բազար էրթէսի վէ սալը կիւնլէրի Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմիշ օլան գօմիսիօնը ֆէվգէլատէնին միւզաքէրաթը իւզէրինէ հուքիւմէթը Սէնիյէ ճանիպինտէն պու կիւնէ գատար Րում բաթրիգխանէսինէ պիր կէօնա թէպլիղաթը րէսմիյէ իճրա օլունմամըշ տըր ։

Էվվէլքի կիւն Սինօտ մէճլիսիլէ մուխթէլիթ միլլէթ մէճլիսի բաթրիգխանէտէ թօբլանըբ , պու իճթիմա 5 սաաթ գատար իմթիտատ իթմիշ վէ միւզաքէրաթը չէտիտէտէն սօնրա Րում բաթրիգի ճանիպինտէն կէչէնքի պիր նիւսխէմիզտէ նագլ ու աէրզ օլունան մէճլիսը միւքէյա մազպաթասըյլա Ատլիյէ վէ Մէզահիպ Նազըրը հազրէթլէրինին թէզքէրէսինէ ճէվապէն պիր թագրիր գալէմէ ալընըբ իմզա խուլմըշտըր ։

Բէնչշէնպիհ կիւնիւ ագշամըն կէճ վագըթտա Պապը Ալիյէ կէօնտէրիլմիշ օլան իշպու թագրիրտէ , Բաթրիգ էֆէնտի՝ քէնտիսինէ թէպլիղ իտիլմիշ օլան իշպու 2 էվրագըն մէալինէ քէսպը ըթթըլա էյլէտիքտէն վէ պունլարըն մազմունը արիզ վէ ամիգ վէ քէմալը տըգգաթլա միւթալաա գըլընտըգըն պէյան իթտիքտէն սօնրա , Պապը Ալիյէ պունտան ագտէմ իրսալ իթմիշ վէ պու իքի վարագատա միւնտէրիճ քեաֆֆէի տէլալիլէ հագգը իլէ ճէվապ վէրմիշ օլտուղու Թագրիրլէրինէ աթֆը նազարը տըգգաթ պույուրուլմասընը րէճա էյլէմիշ տիր ։

Իշպու Թագրիրին խաթիմէսինտէ , Բաթրիգը միւշարէլէյհ՝ Օրթօտօքս քիլիսէսինին իմթիյազաթը գատիմէյի հայիզ օլմագսըզըն մէվճուտ օլամայաճագընը պէյան վէ իշպու քիլիսէնին հէյէթը միւրէքքէպէսինէ չու ապալըգ իգզա օլունան հալին ինթիզամսըզլըգընտան պահս իլէ հուքիւմէթը Սէնիյէտէն իմթիյազաթը մէզքիւրէյէ հիչ պիր կէօնա թաատիլաթ իճրա պույուրուլմամասընը վէ աքսի թագտիրտէ իւչիւնճիւ վէ սօն տէֆա օլարագ պիլ մէճպուրիյէ արզ իթտիյի իսթիֆասընըն գապուլ գըլընմասընը րէճա իտէրէք խաթմը մէգալ էյլէմիշ տիր ։

⁂

Քէզալիք իշիտիլտիյինէ կէօրէ , Սինօտ վէ մէճլիսը մուխթէլիթին մէզքիւր իճթիմաընտա Նանիա մէթրօբօլիտի պիր նութգ իյրատ իտէրէք , քիլիսէ մէնաֆիինի մուհաֆազայա տաիր քեաֆֆէի միւզաքէրաթըն Պապը Ալի իլէ իճրասընա Բաթրիգ էֆէնտինին մէմուր իտիլմէսինի , վէ քէնտիսի հագգընտա Օրթօտօքս ճէմաաթընըն էմնիյէթ ու իթիմատընը թաատիգէն քէնտիսինէ պու պապտէ մուրախխասիյէթը քեամիլէ վէրիլմէսինի թէքլիֆ իթմիշ վէ պու թէքլիֆ հուզզար թարաֆընտան գապուլ օլունմըշ տըր ։

⁂

Րուսիա սէֆիրի Մ · Նէլիտօֆ՝ էվվէլքի կիւն Պապը Ալիյէ կիտէրէք , Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ իթմիշ , վէ վուգու պուլան պազը միւզաքէրաթտան սօնրա Րում բաթրիգխանէսի մէսէլէսինտէն տախի պահս ճէրէյան էյլէմիշ իմիշ ։

—

Մըսըր հուքիւմէթի՝ Ինկիլթէրայա կէօնտէրմիշ օլտըղը վէ թիւնքի նիւսխէմիզտէ մէալինի խագըրըղըմըզ նօթանըն ճէվապընը հէնուզ ալմամըշ տըր ։ Մըսըրա էնիտէն Ինկիլիզ ասքէրի սէվգ ու իրսալ իթմէք իչիւն հէնուզ պիր կէօնա էմր վէրիլմէմիշ տիր · Ֆագատ 7 կիւն զարֆընտա 12.000 ասքէրի սէֆինէլէրէ իրքեապ իտէպիլմէք իւզրէ հէր նէվ թէտապիր իթթիխազ օլունմուշ տըր ։

Լօնտրա մէհաֆիլը սիյասիյէսինտէն զանն իտիլտիյինէ կէօրէ , Ինկիլիզ սէֆարէթը հարպիյէսի՝ Գըրմըզը տէնիզտէ պիր մէվգի միւսթահքէմ իլէ Սիւվէյշ գանալընը իշղալ իթմէք իւզրէ ճազրընտա էմր ալաճագլար իմիշ ։

*

Մըսըր զապթիյէ միւտիրիյէթի էէրինէ պաշ Ինկիլիզ միւֆէթթիշը ուսումիլէրի թային օլունարագ միւտիրիյէթը մէզքիւրէ լաղվ օլունմուշ տըր ։

⁂

Մըսըրտա պուլունան Ինկիլիզ մէմուրինի թախսիսաթլարընըն պիր գըսմընը խազինէի Մըսրիյէ թէրք իթմիշլէր տիր ։ Հէյէթը նուզզարըն տախի պունա իմթիսալ իտէճէկի մէմուլ օլունույօր իմիշ ։

*

Մըսըրտա էնին մահքէմէլէր կէչէն հաֆթա քիւշատ օլունմուշ տըր ։ Հիւքեամըն էքսէրիսի Եւրօբալը տախի պուլունմագտա տըր ։

⁂

Թայմզ կազէթասընըն Գահիրէ մուխպիրի՝ Ինկիլիզ կազէթալարընըն Խարթումին թէրքը հիւքիւմէթ իտէճէկի հագգընտա չալըշտըգլարը աէրզ ու նէշր իտէրէք Ինկիլթէրանըն Մըսըրտաքի մէնաֆիինէ իրասը խալէլ իթմէքտէ օլտուգլարընտան շիքեայէթ էյլէյօր , Ինկիլթէրրա տէվլէթի Մըսըր բօլիթիգա մէմուրը վէ ժէնէրալ գօնսօլօսը Սիր Էվլին Պէյրինկէ թալիմաթը ճէտիտէ իրսալ իլէ պէրապէր Խըրտումիյէթին զայրէթինի էնինէ ուլանտըրմաղա մէմուր իթմիշ տիր ։ Ղալիպա տէվլէթը միւշարէլէյհա պու էօլտա հարէքէթէ մայիլ կիպի տիր · չիւնքի Թէվֆիգ բաշանըն հարէքեաթը սիւքիւնէթքեարանէսինի իսմայիլ բաշանըն սէվտաի իսթիգլալիյէթինէ թէրճիհ էյլէմէքտէ տիր ։

—

Պահրի բաշա մատտէսի հագգընտա Ֆ--ռ չու ֆըգրայը խավի տիր ·

«Պու տավանըն իսթինթագ ու թահգիգաթը խիթամ պուլմուշ օլմազըլա , Շուրայի Տէվլէթին մուհաքէմաթ տաիրէսի՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու իթհամնամէնին թանզիմ ու թէրթիպիլէ մէշղուլ պուլընտըղընտան , չիմտիյէ գատար օ տախի թէքմիլ օլմուշ օլմալը տըր ։»

—

Պահրիյէ Նազըրը Հասան բաշա հազրէթլէրի՝ Եվրօբա պահրիյէ նէզարէթլէրի թարզընտա նէզարէթը միւշարէլէյհա իտարէսինի իսլահ ու թանզիմ իթմէք մագսատիլէ պիր ֆէնն գօմիսիօնը թէշքիլ իթմիշ օլուպ , պու գօմիսիօն՝ ումուրը պահրիյէյէ միւթէալլիգ էճնէպի քիթապլարընը թէրճէմէ իտէճէք , վէ Օսմանլը պահրիյէսինէ թաթպիգ իթմէք իւզրէ Եվրօբա պահրիյէլէրինտէ վագը օլան իճրաաթը ճէտիտէյի թէֆթիշ ու թէտգիգ էյլէյէճէք տիր ։

Մէզքիւր գօմիսիօն՝ միրալայ Մէհմէտ պէյին թահթը րիյասէթինտէ օլաճագը կիպի , Ինկիլիզ զապըթանընտան Պարօն Հանրի իլէ Մ · Թիւքէյ տախի գօմիսիօնը մէզքիւր ազասը միյանընտա պուլունաճագլար տըր ։

—

Ախիրէն Բէթէրսպուրկտա նիհիլիսթլէր թարաֆընտան պիր իլաննամէ նէշր օլունուպ , պունտա գաթլ իտիլտիյինի խապէր պօլիս միւտիրի Սուտէյքինին Նիհիլիսմ իճրա գօմիթէսինին միւհաքեմէ վէ գարարը իլէ գաթլ իտիլտիյի պէյան գըլընմըշ տըր ։

—

Տէյլի Նէ--ղըն Վիէննա մուխպիրի՝ մէզքիւր կազէթայա խագըրըղը պիր մէքթուպտա ավ էսնասընտա Րուսիա Չարընա վագը օլան գազայը չու վէճհ իլէ նագլ ու թարիֆ իտէյօր ·

«Ալաֆր · տէկտէմբէրին 17նճի կիւնիւ էօյլէնտէն իքի սաաթ սօնրա Չար ավտան Կաչինա սէրայընա ավտէթ էյլէմէքտէ իտի ։ Չար պիր գըզագա րաքիպ օլմուշ օլտըղը հալտէ , արգասընտա տախի տիկէր 8 գըզագ իլէ մայէթի կիթմէքտէ իտի ։

«Հէր նէ գատար սուլար գապարմըշ իսէ իսէ տէ , քէօյլիւ գըյաֆէթինտէ պազը մէճհուլ քիմսէլէրին ալայըն կիւզէրկեահընտա տուրմագտա օլտըղը էյիճէ կէօրիւլմիշ տիր ։ Մէրգումլար՝ Չարըն խավէրլէրինին իխթարը իւզէրինէ սէլամ տուրմըշլար իսէ տէ , Չարըն գըզագը կէչէր կէչմէզ իւչ Թիւֆէնք սէսի իշիտիլմիշ տիր ։ Գըզագըն հայվանլարը իւրքէրէք տէօրթ նալ գօշմայա պաշլայըբ , Չար՝ օմուզընտան գուրշուն իլէ վուրուլմըշ օլտըղը հալտէ գըզագտան աշաղը տիւշմիւշ տիր ։ Էշխասը մէրգումէ՝ հէր նէ գատար Չարըն խավէրլէրի թարաֆընտան թաագիպ օլունմըշլար իսէ տէ , խազայը էլէ վէրմէմիշլէր տիր ։ Տիկէր թարաֆտան իսէ թաագիպ իտէն խավէրլէրտէն պիրի հէնուզ մէյտանա պիլէ չըգմամըշ տըր ։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Էվվէլճէ խազըրըղըմըզ վէճհ իլէ տիւնքի կիւն Մէվլուտ ալայը Պէշիքթաշ ճամիսինտէ վուգու պուլմուշ տըր ։

Չաթը հազրէթը Բատիշահի 4 աթլը պիր ֆայթօնա սիւվար օլտուգլարը հալտէ , սաաթ 6տա Ելտըզ սարայընտան ալայը վալա իլէ հարէքէթ իտիւպ ճամիի մէզքիւրէ ազիմէթ իթմիշ , վէ լազըմ կէլէն տուալար գըրաաթ օլունտուգտան սօնրա , սաաթ 8 րատտէլէրինտէ Ելտըզ սէրայընա ավտէթ օլունմուշ տըր ։

Կիւզէրկեահը հազրէթը Թաճտարիտէ սաֆպէսթէ սէլամ ու իհթիրամ օլմուշ օլան էրքեան վէ գատըն պիր խայլը էհալի իլէ ասաքիրը Շահանէյէ , սուտուր իտէն իրատէի Շահանէ մուճիպինճէ չէքքիլէր տաղըթըլմըշ տըր ։

—Գատըքէօյինտէ Սալլաբաթանըն գարշըսընտա միւսթէճիրէն սաքին Գօսթի նամ չախըս՝ կէճէ Գատըքէօյինտէն Իսկիւտարա ազիմէթի սըրասընտա պիր հէնտէյէ տիւշիւբ վէֆաթ իթմիշ տիր ։

—Ատանատան խապէր ալընտըղընա կէօրէ , Օսմանլը Պանգասը միւֆէթթիշի Մ · Սմայթ՝ պէրայի թէֆթիշ Ատանատան Գօնեայա կիթմիշտիր ։

—Թունուսլը միւթէվէֆֆա Մահմուտ Պէնայատ վէրէսէսի մէսէլէսինէ տայիր ճանիպը Պապը Ալիտէն Ֆրանսա սէֆարէթինէ ախիրէն պիր նօթա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—Մէզկիւր Թայմզ նամ Ինկիլիզ կազէթասը պու քէրրէ Մ · Պ · Մ · Պանքին իլէ Մ · Հ · Ս · վինս նամ զէվաթ թարաֆընտան միւլայաա օլունարագ , ալաֆր · 1884 յանվ · իպթիտասընտան իթիպարէն մէզքիւր կազէթա զէվաթը մուամէլէյհիմանըն թահթը իտարէսինտէ նէշր օլունմաղա պաշլամըշ տըր ։

—Ախիրէն Շիրա պաշ չէհպէնտէրլիյինէ թային պույուրուլան Միքայէլ Մագսուտ էֆէնտինին մէմուրիյէթի Նուման գալայը թարաֆընտան գապուլ վէ թաստիգ գըլընմըշ տըր ։

—Ճ · Հ--թ--՝ խըրտէլթքեարան քէթխիւտալըղը հագգընտա պիր նիզամնամէ հէնուզ նէշր օլունմամըշ իքէն , մէզքիւր քէթխիւտալըգ ատամլարընըն՝ խանլարընտա պիր Արապ գարըսը օլտըղը հալտէ , Իսկիւտարտա խանէլէրի կիրէրէք խըրտէլթքեարլարը թահրիրէ պաշլատըգլարընը , վէ խըրտէլթճիլէրի 30 ղրշ · վէրիբ թէզքէրէ ալաճագլարըն տէյի սըգըշտըրտըգլարընը պէյանլա , պու պապտէ Շէհր Էմանէթինին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտիյօր ·

—Ալինին պէյանընա կէօրէ , Իգամիր ճիվարընտա Վուրլատա պիր թագըմ՝ սիլահլը հէրիֆլէր՝ ասքէր գաչագը արայաճագըզ տիյէրէք , կէչէնտէ պիր կիճէ պիր չօգ էվլէրէ կիրիպ բէք չօգ խըրսըզլըգ վէ ինսաֆսըզլըգլար իճրա իթմիշլէր տիր ։

—Ալէմանեա իմբէրաթօրը թարաֆընտան Ղազի Մուխթար բաշա հազրէթլէրինէ էնլ Բ--Ճ նիշանընըն պիրինճի վէ մաայէնը Հ--մայուն րէքեաթիպլէրինտէն [illegible] պէյ էֆէնտիյէ նիշանը մէզքիւրըն եըլտըզ իլէ պէրապէր իքինճի րութպէսի վէ միրալայ Նուրի վէ Շէվգի պէյլէրէ Գ--ր նիշանընըն իքինճի րութպէսի իթա օլունմըշ տըր ։

—Րումանա նէշր օլունան [illegible] նամ Թիւրքճէ կազէթանըն Թիւրքիյայա աէտէմը խալալի հագգընտա իթթիխազ գըլընմըշ օլան թէտապիրը մուվաֆֆագըյէթէ նայիլ օլամաղընտան , հուքիւմէթը Սէնիյէ՝ էճնէպի բօսթալարընտա տահա զիյատէ տըգգաթ օլունմասընը թալէպ էյլէմիշ տիր ։

—Խասքէօյ հարիգզէտէկեանընըն իանէ գօմիսիօնը ալէս՝ ճէմը իանէյէ տայիր վազիֆէսինի իքմալ էյլէմիշ տիր ։

Թանզիմ իտիլտիյինի խագըրըղըմըզ պիր տէֆթէրը մախսուս մուճիպինճէ էլէվէ մէքեանսըզ օլան ֆամիլեա 1054 է պալիղ օլուպ , պունտան 2սի Թիւրք , 10ը Էրմէնի , 18ի Րում , վէ 1024 իւ Եահուտի միլլէթինէ մէնսուպ տըր ։ Մէզքիւր ֆամիլեալար՝ 1303 էրքէք , 2316 քիւչիւք չօճուգ վէ 1498 գատընտան իպարէթ տիր ։

Հարիգը մէզքիւրըն խէվմը գուհուրինտէն կէչէն հաֆթանըն նիհայէթինէ գատար գօմիսիօնը մէզքիւր հարիգզէտէկեանը մէրգումէյէ նէգտէն 3000 ղրշ էքմէք 1500 ղրշ քէօմիւր վէ 2 սանտըգ գազ թէվզի էյլէմիշ տիր ։

—Բէմէր ալթը հարիգզէտէ չօճուգլարը խանըմըզ օլան իքի լէհ գարըսը ախիրէն Սատրազամ Սաիտ բաշա հազրէթլէրինին գօնագընա պիլագիմէ աղլայարագ տուչար օլտուգլարը միւսիպէթի էօյլէ պիր ճիկէրսուզ սուրէթտէ նագլ էյլէմիշլէր տիր քի , բաշայի միւշարէլէյհին հարէմլէրի աղլատըգլարը կիպի , միւշարէլէյհ տախի բէք զիյատէ միւթէէսսիր օլարագ , օլ պապտէ թահգիգաթը չէտիտէ իճրասը իլէ գապահաթլըլարըն տուչարը ճէզա օլաճագլարընը վաատ էյլէմիշլէր տիր ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս [illegible] օլունան Թէլէկրաֆլար տըր ·

Իսմայիլիա 11 յանվար

Յունվարըն 1ինտէն 10ընա գատար Սիւվէյշ գանալընտան 114 սէֆինէ միւրուր իտուպ , 2.190.000 ֆրանգ հասըլաթը միւրուրիյէ վագը օլմուշ տըր ։

Րօմա 11 յունվ ·

Ղազի Մուխթար բաշա իլէ մայէթ մէմուրլարը բազար կիւնիւ Գուիրինալ սարայընտա թաամ իտէճէքլէր տիր ։

Միւշարիւնիլէյհիւմ կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ Տէրսանէտէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր ։

Աժանս Րիւթէրին Մ · Ինկլիզ [illegible] օլունան Թէլէկրաֆլար տըր ·

Լօնտրա 11 յունվ ·

Պու սապահքի կազէթալարըն պէյանընա կէօրէ , Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Հայ—Նան ճէզիրէսինէ 2000 քիշիլիք պիր ալայ իրսալ իթմիշ տիր ։

Վիէննա 11 յունվ ·

Իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆին պիր տավէթի իւզէրինէ , Րուսիա խարիճիյէ Նազըրը Մ · տը Կիէրս՝ իմբէրաթօրը միւշարէլէյհէ պիր զիյարէթտէ վէրմէք իչիւն Խազընտա պուրայա մուվասալէթ իտէճէք տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ իլան իթտիյիմիզ վէճհլէ , տիւն Քաղ · Ժողով՝ Գալաթատա Մաքսուտ Սիմօն պէյ հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ , Սբ · Երուսաղէմ Թէսվիյէի տույունընա մէմուր օլան Լիազօր Ցանձնաժողով իլէ , վէ պու պապտէ իսթիճվարը թէտապիր իթմէք [illegible] Միլլէթ մէճլիսը ուսումիսի թարաֆընտան թային օլունան գօմիսիօն իլէ պէրապէր իճթիմա իթմիշ տիր ։

Քաղ · Ժողով իլէ Միլլէթ մէճլիսը ուսումիսինին նասպ էյլէտիկի գօմիսիօն՝ Սբ · Երուսաղէմ թէսվիյէի տույունընա մէմուր օլան Լիազօր Ցանձնաժողովըն 4 սէնէտէն պէրու իճրա էյլէտիկի մուամէլաթ վէ թէշէպպիւսաթընը մաալէմէննունիյէ իսթիմա իթմիշլէր , վէ պիլխասսա թէսվիյէի տույունը մէզքիւրէ խուսուսընտա ասլա տիրիղը հիմմէթ իթմէյէն վէ ֆագաթ սաիգաի աճզըյէթլէ տօլայը մագսատլարընա թէմամիլէ իրէմէյէն մէզքիւր Ցանձնաժողովըն ազալարընա պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշլէր տիր ։

Պատէհու Քաղ · Ժողով Միլլէթ մէճլիսը ուսումիսինին գօմիսիօնըյլա պիլիթթիֆագ , մէզքիւր Լիազօր Ցանձնաժողովա պիր մէքթուպը մախսուս իրսալ իթմէկէ , վէ Միլլէթ մէճլիսինին գօմիսիօնըյլա պիրլէշիպ թէսվիյէի տույունը մէզքիւրէ խուսուսընտա սաէյ վէ թէտապիրը սաիրէ պուլմագ իչիւն անըլա միւզաքէրէտէն սօնրա Քաղ · Ժողովա րաբօրթօ խազըրլամա մուվաֆագաթ իտուպ իթմէտիկինի սիւվալ էյլէմէկէ գարար վէրմիշ տիր ։

—

Իշիթթիկիմիզէ կէօրէ , Արփիար Արփիարեան էֆէնտի՝ Բաղէչ (Պիթլիս) Գաւառ · [illegible] Ժողովը թարաֆընտան Միլլէթ մէճլիսը ուսումիսինէ Երեսփոխան ինթիխապ օլունմուշ տըր ։

—

ՏԻՒՆ ԱԳՇԱՄՔԻ ՊԱԼՕ

Տէֆաթիլէ կազէթամըզ վասըթասըյլա իլան իտիլտիկի իւզրէ , տիւն ագշամ Պէյօղլունտա Թէաթրօի Ճէտիտտէ Պէյօղլու մէքեաթիպը միլլիյէսի մէնֆաաթընա օլան պէօյիւք պալօ իճրա օլունուպ , մէմուլ օլան մուվաֆֆագըյէթէ խայլիտէն խայլի նայիլ օլմուշ տըր ։

Թէաթրօի մէզքիւրըն քիւշատընա մախսուս օլան իշպու պալօտա էքէյիճէ գալապալըգ օլտըղը կիպի , պիր չօգ տա էհլի վէ էճնէպի զէվաթը միւթէհայիզէ հազըր պուլունուպ , էզճիւմլէ Թէշրիֆաթիի ուսումիյէ Նազըրը Միւնիր պէյ , Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը Իզզէթ էֆէնտի , Մահքէմէի Թէմիզ միւտտէիի ուսումիսի Գօսթաքի Ատէօսիտիս էֆէնտի , Թիւֆէնկիի հազրէթը Շէհրիյարի վէ Մապէյն բօլիթիգա միւտիրի միրալայ Ահմէտ Ճէլալէտտին պէյ , խավէրան Շահանէտէն Հիւսնիւ պէյ , Օրման վէ Մէատին մէքթէպիսը Միւնիր պէյ վէ Ալթընճը տաիրէ րէիսի Պլազ պէյ հազըր պուլունմուշլար տըր ։

Քէզալիք սուֆէրայի էճնէպիյէտէն պազըլարը սէֆարէթ թէրճիմանլարը վէ Օսմանլը Պանգասը միւտիրլէրի նոտէն Մ · Ֆօսթէր իլէ Մ · Տըվօ վէ տիկէր պազը էճնէպի պանքէրլէր վէ միւթէայէր ֆամիլեալար մէզքիւր պալօտա հազըր պուլունմուշլար տըր ։

Իշպու պալօյը թահթը հըմայէսինէ ալմըշ օլան Մէարիֆ Նազըրը Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի թէշրիֆ իտէմէտիկի ճիհէթլէ , վէքեալէթէն Միւսթէշարը Օսմանի միւտիրի Համտի պէյ հազրէթլէրի հազըր օլտըղը հալտէ , տիւն կէճէ սաաթ 5տէ պալօ իլէ պէրապէր մէզքիւր թէաթրօ րէսմէն քիւշատ օլունմուշ տըր ։

Պիր իքի սաաթ րագս իճրա օլունտուգտան սօնրա սաաթ 7տէ թէաթրօնըն իւզէրինտէքի գուպպէ ճամընտան իւզէրի Թիւրքճէ , էրմէնիճէ , Ֆրանսըզճա վէ Րումճա շիւրլէր մաթպու օլան պիւլէթէնլէր էվրագը հավի պիր պալօն աշաղըյա տօղրու ինէրէք , խալգ թարաֆընտան մէզքիւր թէշէքքիւրնամէլէր ղայէթ իսթէքլի կիպի , պիր ազ սօնրա տա էնինէ օ բէնչէրէտէն մէզքիւր թէշէքքիւրնամէլէրտէն պիր չօգու գար միսալի աշաղը տէօքիւլմիւշ տիր ։

Մէզքիւր շիւրլէրին Թիւրքճէ վէ Էրմէնիճէ սուրէթլէրի պէրվէճհը աթի նէշր օլունուր ․

ՅԷՆԻ ԹԷԱԹՐՕՆԸՆ քիւշատը խատըրասը ·

Հազրէթը Ապտիւլ Համիտ Խանը Մէալի հիմմէթին
Նիյմէթը ալի իլէ օլմագտա էհալի քեամրան ·

Նէվպէնէվ միւզտաա օլա ասարը չէվքէթի
Սայէսինտէ պու Թէաթրօ իլէ զէվգ էթսին ճիհան ·

ՀԱՆԴԷՍ ՆՈՒԱԿԱՑԵԱՑ
ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆԻՆ

Դեռափըթիթ եմ նորածին,
Պերճ, նազելի, զըւարթագին,
Եւ շընորհօք Թատերային
Գեղազարթեալ եմ բնածին,
Ցիմ եռանդուն բովկիզը կենաց
Միակ ունիմ տենչ բաղձանաց,
Այն է հրճուանք ու ցընծութիւն
Իմ հիւրերուս ձօնել անհուն։
Գարուց, նուագաց, մուսայք համայն
Զիս ընտրեցին բընակարան ·
Աւիւն հրավառ, արձակ ազատ՝
Սրտագրաւիչ, շընորհազարդ,
Ուրախ պարով ձեզ հիւրընկալ
Գիտի պատուէ ամենքնիդ ալ
Ո՛ տայր չահիլ ըզսիրաօ ձեր
Եւ գովեստից բըգքօշլակեր
Այժմէն լըսել ջերմ կեցցէ՛ներ։

Սուրէթը միւքէմմէլէտէ թէրթիպ ու թէզյին իտիլմիշ օլան իշպու պալօտա հիչ պիր վուգուաթը նամէրզիյէ վագը օլմագսըզըն րագսլար քէմալը ինթիզամլա հէման սապահա գատար տէվամ իթմիշ վէ հուզզար կիւզէլճէ էյլէնիպ բէք զիյատէ մէմնուն օլմուշ տըր ։

Իշիթթիկիմիզէ կէօրէ , մէզքիւր պալօնըն հասըլաթը 700 լիրայա պալիղ օլմուշ տըր ։

Պու միւնասէպէթլէ չունը տախի պէյան իտէրիզ քի , պու Թէաթրօ 8000 լիրայա գարիպ պիր մէսարիֆլէ մէյտանա կէլիպ , սէնէվի քիրասընտան հասըլ օլաճագ 1300 լիրայա խազընէ մէալղընըն 400 լիրասը ֆայզ վէ մէսարիֆը սաիրէսինէ վէ գալան 8—900 լիրասը տա րէսիւլ մալէ թախսիս օլունաճագ տըր ։

Մէզքիւր Թէաթրօ պիր Րում գումբանեասը թարաֆընտան քիրալանմըշ տըր ։

Մէզքիւր Թէաթրօնըն ինշաաթը իչիւն ագչէ իգրազ իթմիշ օլան Նշանեան պիրատէրլէր իլէ Կիւմիւշկէրտան Գրիգոր վէ Յակոբեան Միքայէլ էֆէնտիլէրին իշպու հիմմէթլէրի վէ ինշաաթը մէզքիւրէնին մունթազամ պիր սուրէթտէ պիր ան էվվէլ պաշա չըգմասընա ղայրէթ իտէն Ս · Երրորդութիւն քիլիսէսի Թաղախորհուրդը Ատենապետ Նուբարեան Յովհաննէս էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ տիկէր րէֆիգլէրի թարաֆընտան սարֆ օլունան գայրէթ ու իգտամաթ ումումէն շայանը թագտիր վէ թէշէքքիւր օլտուղընը տախի խասսէթէն պէյան իտէրիզ ։

—

Աթիտէքի զէվաթը միւթէպէրրէ՝ էօրթօտօքս միւնասէպէթի իլէ վիզիթա իթտասընտան վէ գարթ տը վիզիթ իրսալընտան մուաֆ օլմագ իւզրէ Բանկալթըտէ վագը Ս · Յակոբ էրմէնի Գաթօլիք խաստախանէսինէ աթիտէքի իանաթը իթա էյլէմիշլէր տիր ։

	Սիմ մէճիտիէ տանէ
Ալլահվէրտիզատէ Յովհաննէս էֆ.	2
Աշնաւուր Անտօն	» 1
Սաատճըօղլու Թէնկըր զատէ Նավէր բաշա	1

1883

Նեվմը հազըր իլէ պէրապէր, կէրի տէօնմէյէնլէր սիլքինէ տախիլ օլմագ իւզրէ պուլընան 1883 սէնէսի, սօն պիր վէտայի տօսթանէյէ շայան պուլունմայան սէնէլէրտէն պիրիսի օլմատը։

Ճէնապը Հագգըտան թէմէննի էյլէմէլիյիզ քի, անըն խալէֆի տախի հիչ տէյիլ իսէ գայպ իթմէքտէ օլտուղըմըզ սէնէ գատար օլսուն ճինսի ինսանա եար պուլունսուն։

Սէնէյի մազի տէվրինտէ տիւնեանըն էն մէտէնի գըթալարը ինսան գանը իլէ գըրմըզըյա պօյանաճաղընը քէչֆ իտէն պէտպախտ, նատան, վէ գօրգագ զիհնլէր, պիհուտէ թէլաշլարա սէպէպ օլմալարընտան նատիմ գալմըշ օլմալըտըրլար։

1883 սէնէսի, սէլէֆինտէն քէնտիսինէ էմանէթ պըրագըլմըշ օլան ասայիշի ումումիյի, պազը նաչարի իսթիսնայիյէթտէն մաատա, քէմաքեան վէ սատագաթլը քեամիլէ իլէ քէնտի խալէֆինէ թէրք իտէյօր։

Պու սատըգ վէ տօսթ սէնէնին իպթիտալարընտա իտի քի, պիրիսի քեամիլէն վէ տիկէրի տախի գըսմէն մէմալիքի Օսմանիյէտէն այրըլան, վէ անա վաթանըն գանը իլէ հէնուզ էլլէրի գըրմըզը րէնկտէ կէօրիւլէն իքի գըթա կէնճ վէ քիւչիւք մէմալիքլէրին Պրէնսլէրի, պիր միւտտէթ քէնտի Գարա վէ Պալգան տաղլարընը արգալարընտա պըրագըպ, մուհարէպէ վագթինտէքի չէճաաթը կիպի, սուլհ վագթինտէքի նէզաքէթի միւսաֆիրպէրվէրլիյինտէն իսթիֆատէ իթմէք իւզրէ Սթամպօլա թէշրիֆ պույուրուպ զաթը Հազրէթի Բատիշահիլէրի հուզուրունա չըգմըշլար, վէ պու սուրէթլէ հէր իւչ թարաֆ իչին տախի իսթիգպալին սէլամէթինէ էն ալէա վէ էն մէթին ատտ իտիլմէսի միւմքինսիզ օլան պիր թարիգի ճէլիլ քիւշատընա պէտ էյլէմիշլէր իտի։

Գան վէ ճիտալ արզուսունտա եախօտ գօրգուսունտա պուլընանլարըն իլէնտամէթի պու ճիհէթտէ զահիրէ չըգմըշ օլմալը իտի։

Պէշ սէնէ զարֆընտա նէ՛ ազիմ թէպէտտիւլ հուսուլէ կէլմիշ իտի՛

Պու սուրէթլէ Թիւրքիատան գաթի իւմիտ իտէն էհլի վէլվէլէ կէօզլէրինի պաշգա թարաֆլարա չէվիրմէյէ մէճպուր օլտու։

Էվվէլ էմրտէ պու աճ կէօզլէրէ իլիշէնլէր, Ավուսթրիա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի օլտուլար։

Ավուսթրիա վէ Րուս տիբլօմաթլարը պէյնի քէնտի խաթըր ու խէեալլէրինտէն պիլէ կէչիրմէմէքտէ իքէն, էօթէ եանտա սիւթունլարընա պիր րիւճհան վէրմէք հավէսինտէ պուլընան պիր թագըմ կազէթա մուհարրիրլէրի, հանկը վէ հանկը Րուս վէ Ավուսթրիա ասքէր ֆըրգալարընըն, սիւվարի ալայլարընըն, վէ թօփ պաթարիալարընըն հուտուտ պաշընա ճէմ իտիլմէքտէ օլտուղլարընը քէնտի խէեալ այնալարընտա կէօրիւպ օրթալըղը վէլվէլէյէ վէրմէքտէ իտիլէր։

Հալ պու քի, պու իքի մուազզամ տէվլէթլէրին, եէքտիկէրի լէյհինտէ մէվճուտ պուլունան հիսսի միւնասէպաթլարը, 1883 սէնէսի յունիվար իպթիտասընտա նէ տէրէճէտէ մէթին պիր հալտէ պուլունմագտա իտի իսէ, սէնէյի մէզքիւրէնին նիհայէթինտէ, օնտան տահա զիատէ մէթին պիր հալտէ պուլունմագտա տըր տէնիլէպիլիր։

Ֆագաթ էհլի վէլվէլէ, պունտան տա մէյուս օլմատը։

Էկէր Ավուսթրիա վէ Րուսիա տէվլէթլէրինի զօր իլէ պիրպիրլէրինէ գարշը չըգարմագ գապիլ օլամատը իսէ, եագալարընա սարըլաճագ սայըր տէվլէթլէ՛ր պուլմաղը մը վար իտի։

Պրուսիա, սըրֆ պիր տէվլէթը ասքէրիյէ տիր։

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, քէնտի տօնանմասընը վէ ամիրալլարընը ամէլիյաթ տաիրէսինին խարիճինէ չըգարմամագ իչին պիւտճէսինի գըսգանմայըպ պիր տիւզինէ տէնիզլէրի ալթ իւսթ իթմէքտէ օլտուղու կիպի, Պրուսիա տէվլէթի իչին տախի քէնտի օրտուլարընը վէ ժէնէրալլարընը տաիմա ույանըգ վէ իչլէք պիր հալտէ սագլամագ իւզրէ, պէօյլիւք ասքէրի թալիմլէր իճրա էյլէմէք պիր գայտէ հիւքմինէ կէչմիշ տիր։

Թէքմիլ Ալէմանիա Պրուսիա իլէ պիրլէշիպ օրտու ֆէվգէլատէ պիր ազիմէթ քէսպ իթտիյինտէ, թապիաթը իլէ մէզքիւր թալիմլէրին ճէսամէթի տախի նիսպէթ իւզրէ օլաճագ իտի։

Պու թալիմլէր, Պրուսիանըն Րուսիա ճիհէթինտէ վագը օլտ՛ մը. արթըգ Րուսիա իլէ Ալէմանիա մուհարէպէսի պու կիւնլիւք եարընըգ հալէ կէլիպ, Ալէմանիանըն հանկը ճիհէթտէն Րուսիա իւզէրինէ տիւշէճէյի, վէ Րուսիանըն տախի հանկը գըթատան Ալէմանիա իւզէրինէ հիւճում իտէճէյի, պու իքի տէվլէթլէրին էրքեանը հարպ հէյէթլէրինտէն էվվէլ, կազէթալարըն հէյէթը թահրիրիյէլէրի թարաֆընտան թէթքիք իտիլէն մուհարէպէ բլանլարը իլէ ալէմին նէզտինէ վազ իտիլիր, էհլի թիճարէթ պունտան միւթէէսսիր օլարագ իչլէրէ պէօյլիւք տուրկունլուգ կէլիր, վէ Եվրօբա պօրսալարը ալթ իւսթ օլարագ, նիչէ հալի վագթի եէրինտէ վէ զէնկին ատէմլէր, պու խէեալի մուհարէպէլէրէ գուրպան կիտիպ քիւլ իւզէրինտէ օթուրուրլար իտի։

Մաազալլահ էկէր Ալէմանիա օրտուսունուն թալիմլէրի Ֆրանսա ճիհէթինէ եագըն պիր մահէլլտէ վուգու պուլմասը պէտպախթլըղը զուհուրա կէլտի իսէ, արթըգ քիմէ՞ անլաթապիլիրսին քի, 1870—71 վագալարընըն թէքէրրիւրի պէհէմէհալ գարարը գաթի ալթընա ալընմըշ տէյիլ տիր տէյի։

1883 սէնէսինին էն պէօյլիւք գուսուրու, քէնտի սէլէֆլէրի կիպի, քէնտիսինին տախի, արթըգ մասալ հիւքմինէ կէչմիշ օլան պու եօլտա պիհուտէ վէլվէլէլէրին թէմէլ թութմասընը մէնն իտէմէմիշ օլմասընտա տըր։

Թ. Էֆքեար, քէնտի գարիւնը քիրամընը, լիւզումսըզ թէլաշլարտան սագընտըրմագ իչին, իքի իւչ սէնէտէն պէրու, իշլէրին էն գըզկըն վագթլարընտա պիլէ, քէմալի սատագաթլա էլինտէն կէլէնի իճրա իտիպ, վէ միւմքին մէրթէպէ իչին թահգիգաթ իլէ իսգահաթընա կիրիշիպ, խիւրէքլէրի միւսթէրիհ գըլմագ իչին գուսուր պիր չէյ պըրագմամըշ օլմասը իլէ միւֆթէխիր պուլունմագտա տըր,

Թ. Էֆքեար, չունքի պունուն բօլիթիգա պէնտլէրինի գօրեա իթմէք չարըգլըղընա վէ պունտան նէշէթ իտէն միւխթէլիֆ վէ գարարսըզ էֆքեարլարա սիւլիւք իթմէտիյինտէն, քէնտինտէն չօգ պէօյիւք պուլունան պազը Ինկիլիզ րէֆիգլէրի կիպի, իչի սօուգ գան իլէ թէֆթիշ իթմէքլիյի, վէ քէնտինէ մախսուս պուլունան ֆագըր վէչհի իլէ վուգուաթլարըն աղըրլըղը տէրէճէսինի թարթըպ օնա կէօրէ պէյանը էֆքեար իթմէքլիյի, վէ քէնտի հուտուտու տախիլինտէ հէր նէ գատար էհէմմիյէթսիզ պիլէ օլսա, նազիքլիյի ասլա ինքեար իտիլէմէյէն մէմուրիյէթինի սատագաթլա իճրա էյլէմէքլիյի, քէնտիսինէ պիր մուգատտէս վազիֆէ թանըմըշ տըր։

Վէ իշթէ պու վազիֆէսինտէ սատագաթընա խալէլ կէթիրմէմէք իւզրէ, էվվէլքի սէնէլէրտէ օլտուղու կիպէ, արթըգ պիզի թէրք էյլէմէքտէ օլան չու սաքին 1883 սէնէսինտէ տախի, կէրէք Ավուսթրիա իլէ Րուսիա, կէրէք Րուսիա իլէ Ալէմանեա, վէ կէրէք Ալէմանեա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէ վուգու պուլաճագլարը պիրպիրինի միւթէագըպէն թէվալիւտ պուլան մուհարէպէ հավատիսլէրի հէնկեամընտա, վէ կէրէք Պուլկարիա գարըշըգլըղը էնտիշէլէրի էսնասընտա, պիլա թէրէտտիւտ, գօրգաճագ պիր շէյ պուլունմատըղընը քէնտի գարիունընա թէպշիր էյլէմէյէ միւսարաաթ իթմիշ տիր։

Էվվէթ պունուն իչին բէք միւֆթէխիր պուլունմագտայըզ։

Ֆագաթ տէյիլ պիզիմ զայիֆ քէչֆլէրիմիզին վուգուաթլա թաստիգ իտիլմիշ օլմասընտան պիր զուրուրիյէթ իչին. իլլա սուլհ էմարէլէրինին, մէմուլ վէ իթիգատ իթմիշ օլտուղումուզ գատար գավի պուլունմուշ օլմալարը իչին,

Զիրա քի կէչմիշ իչին մէվճուտ կէօրիւլմիւշ օլան էմնիյէթին, իլէրուսի իչին տախի չիւրիւլի պուլունաճաղընա իթիմատ էյլէմէյէ պէօյլիւք պիր հագգ կէօրիւյօրուզ,

Վագըա սահիհ տիր քի, տիւնեա իւզէրինտէ պէլքի էն գահպէ հիսապ, բօլիթիգա տէֆթէրինին հիսապը տըր։

Ֆագաթ նիհայէթ հիսապ հիսապ տըր, վէ գահպէլիք իհթիմալի պուլունտուղու իչին, հիսապ տէնիլէն չէյ, սըրֆ պիր խէյալաթ օլմուշ օլամազ։

Պունուն իչին լազըմ կէլէն բագօնթօեա գաթլանմամագ քիմսէնին էլինտէ տէյիլ տիր, Պու իսթիսնաիյէթի գապուլ էյլէմէլիյիզ. ֆագաթ հիչ տէյիլ իսէ, չու սօն իքի իւչ սէնէ զարֆընտա պէօյլէ պիր գահպէլիյէ թէսատիւֆ օլունմամասընտան իշթիքեա իտէճէք պիր սէպէպ կէօստէրիլէմէզ,

Էկէր պիր գահպէլիյէ գարըլըպ զարար ու զիյանա տիւչար օլանլար պուլունտը իսէ, մէզքիւր գահպէլիյի, բօլիթիգա հիսապընըն խարիճինտէ արամագ լազըմ կէլիր։

Պիզ սուլհուն պագասը տէվամընը խըրաճ էյլէտիկիմիզ բօլիթիգա հիսապընը, սէնէլիք պիլանչօսընտա տէյիլ, իլլա լիւզումու կէօրիւլտիւ հէր սըրատա մէյտանա վազ էյլէմէք ճիհէթինտէ ասլա պիր թէնպէլլիքտէ պուլունմատըգ։

Մէզքիւր բօլիթիգա հիսապըմըզ, Ալէմանեա իլէ Աւսթրիա տէվլէթլէրինին իթթիֆագը էսասը իւզէրինէ իպնա օլունմուշ իտի,

Պիրիպիրլէրինի միւթէագըպէն մէվգըի իգթիտարա կէչէն սապըգ Ֆրանսըզ վիւքէլալարը, պազը թէտպիրսիզ հարէքէթլէրի սաեէսինտէ, իթալեայը տախի, մէզքիւր Ավուսթրօ-Ալման իթթիֆագընա տախիլ գըլտըգլարընտա, սուլհուն պագասը էսասը իւզէրինէ իպնա օլունմուշ օլան իշպու իւչլէր իթթիֆագը, արթըգ էօյլէ պիր ֆէվգէլատէ գուվվէթի մէվգի քէսպ իթմիշ օլտու քի, մէզքիւր իթթիֆագըն րէիսի օլան բրէնս Պիզմարգ ճէնապլէրինին, վէ տօլաեըսան պու սուլհ իթթիֆագընա տախիլ պուլունմուշ ատտ իտիլմէսի լազըմ կէլէն Ինկիլթէրրանըն պիլէ պուլունմատըղը, ումում բօլիթիգա ազաճընտա պիր եապրաղըն պիլէ գըմըլտանմասընա մէյտան գալմամըշ տըր։

Պու սուլհ իթթիֆագը, թա Պալթիգ տէնիզինտէն Ագտէնիզէ տէկին, Թէքմիլ Եվրօբանըն թա օրթասընտան պիր զըրհլը տիվար չէքմիշ օլուպ, պիրի պիրլէրինին եիւզինի պիլէ կէօրմէլէրինէ մահէլլ գալմըշ օլան Ֆրանսա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի, պիրպիրլէրինտէն այրը, պիրիսի մէզքիւր զըրհլը տիվարըն պիր ճիհէթինտէ, վէ տիկէրի տախի տիկէր ճիհէթինտէ գալմըշլար տըր։

Վէ մատամ քի, Եվրօբանըն ասայիշը հալինէ խալէլ կէթիրէճէքլէրինտէն գօրգուլաճագ տէվլէթլէր վար իսէ, օնլար տախի, էլհալէթ ու հազիհի եալընըզ Ֆրանսա վէ Րուսիա տէվլէթլէրի օլապիլիրլէր, իմտի պունլարըն եէրլէրինտէն գըմըլտանմալարընա մահէլլ պըրագմամըշ օլան մէզքիւր Ալէմանեա, Ավուսթրիա վէ Իթալիա իթթիֆագը պագը գալտըգճա, սուլհուն տէվամընը թէէմին իտէճէք պաշգա նէ էսաս խէեալ օլունապիլիր։

1883 սէնէսինտէ վուգու պուլան բօլիթիգաճա խէեալի թէլաշլար հէնկեամընտա պիլա ֆիւթուր սուլհուն պօզուլմայաճաղընը իւմիտ վէ պէյան էյլէմիշ օլմամըզըն էսասը, մէզքիւր իւչլէր իթթիֆագը իտի։

Միւֆթէխիրէն պէյան իտէպիլիրիզ քի, 1883 սէնէսի, մէզքիւր սուլհ էսասընը եանի իւչլէր իթթիֆագընը, քէնտի սէլէֆինտէն գապուլ էյլէմիշ օլտուղունտան տահա զիատէ մէթին պիր հալտէ օլարագ, քէնտի խալէֆինէ, 1884 սէնէսինէ միրաս պըրագմագտա տըր։

([illegible])

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՍՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ
Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

1878 Նոյեմբեր 16—1882 Դեկտ. 31

(Շարունակութիւն [illegible] 1915 [illegible] և վերջ)

Տեղեկագիրն Որբանոցի նկատմամբ խօսելէ յետոյ՝ կ'սկսի Ազգ. Հիւանդանոցի Մամարանի վրայ խօսիլ, և ցաւ կը յայտնէ Թաղխորհրդոց, Քահանայից, հարսանեաց տերերու անտարբերութեան և մանաւանդ օտարամոլութեան վրայ, որք հակառակ Հոգաբարձութեան յաճախակի հրապարակային յորդորանաց՝ դարձեալ կը շարունակեն մամեր գնել օտարազգի մամավաճառներէ, մինչդեռ Հիւանդանոցի մամերը աւելի կողմէն քան զնոցայն ազնիւ և գնոյ կողմէն աժան են։

Տեղեկագրին այս յայտարարութեան մէջ ևս համամիտ ենք, մինչև անգամ եթէ Հիւանդանոցի մամերն ազնիւ և աժան իսկ չլինէին՝ մինչդեռ այժմ հակառակն է, հակառակ չարամիտ բերաններէ տարածեալ համբաւներու՝ պէտք է որ իւրաքանչիւր Հայ և պաշտօնական մարմին Ազգ. Հիւանդանոցէն գնէ իւր մամն՝ քանի որ այդ մամն արդէնք յատկացեալ է 600էն աւելի խղճալի պատսպարելոց բարեկեցութեանն ու երջանկութեան։ Գթութիւնն ու ազգասիրութիւն՝ այս երկու առաքինութիւնք ա՛յս կը պահանջեն իւրաքանչիւր Հայէ, և չ'արժէր այս մասին այլևս աւելի խօսելու, քանի որ գործն իսկ խօսուն է արդէն։

Ցետոյ Տեղեկագիրն կ'սկսի խօսիլ Արհեստանոցի վրայ, ուր կը պարապին կօշկակարութեամբ և ատաղձագործութեամբ 17 աշակերտներ, որք ուսումնասիրութենէ աւելի՝ արհեստից՝ յարմարութիւն և յօժարութիւն ցոյց կուտան եղեր չափազանց յաջողակութեամբ և եռանդեամբ, և որք կը կառավարուին ընդ հսկողութեամբ և իշխանութեամբ ճարտար և ձեռնհաս վարպետի մը։

Հոգաբարձութիւնն Արհեստարանի բարգաւաճման համար աստանօր վերստին յորդոր կը կարդայ ազգայնոց, սակայն մեք արդէն մեր խոնարհ կարծիք յայտնեցինք, թէ Հոգաբարձութեան պաշտօնի բնութենէն և պարտականութենէն դուրս է այդպիսի ձեռնարկի մը հաստատութիւնն ու շարունակութիւնն, և թէ զՀոգաբարձութիւնն բեռնաւորել է աւելորդ նոր աշխատութեամբ մը։

Տեղեկագիրն կ'սկսի յետոյ միառմի թուել և տեղեկութիւններ տալ Հիւանդանոցի խոհարանի, Մառանի, անասնոց Գոմի, Դեղարանի, Պարտէզի՝ ուր 400ի չափ ձիթենիի նորատունկ ծառեր կան, Բաղանեաց վրայօք. իսկ Հիւանդանոցի Մատուռն՝ որ մերձ է եղեր ի քայքայումն՝ Հոգաբարձութիւնն նորոգեր է բաւական գումար մը ծախսելով։ Նմանապէս Ս. Յակոբայ վանքն ալ՝ որ Սուրբ

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Միւէլլիֆի) ԷՄԻԼ ՐԻՇՊՈՒՐԿ

Բ.

ԺԱՆ ՐԸՆՕ ԵԷՆԻՏԷՆ ՄԷՅՏԱՆԱ ՉԸԳԱՐ

(1917 [illegible])

Մարտօշ՝ պաշընը նիմ էօնիւնէ էյէրէք, կիւլիւմսէմէքտէ օլուպ, պիր ազ սօնըրա սէօզիւնէ տէվամ իլէ տէտի.

—Սիզէ չունը տա սէօյլէյիմ, միւսիւ Րուժիա, ճամպազլարտան պիրի, եանի էօքսիւզին չօճուգլըղընա պագան Կըլիւշ նամ կիտի ատամ՝ վալիտէսինին մէչլին պիր չանթասընտա օն իքի պին ալթըն Ֆրանգ պուլմըշ տըր։

«Նասըլ քի կէօրիւյօրսընըզ, զանն իտէրսին Գատէրը իլահի չօճուղը կէօզէթլէմէքտէ իտի։ Պու մէպլաղ վասէթասըյլա մէրգում պիչարէ գուզլանճը՝ չօճուղը էվվէլա Տիժօն մէքթէպինէ վէ սօնըրա պիր ազ պէօյիւտիւքտէ Բարիզտէ պիր մէքթէպէ գօյմուշ տըր։ Մ. Էտմօն՝ քեաֆֆէի տէրսլէրինի թէքմիլ իտուպ, մուալլիմ չըգմըշ տըր։

Իխթիյար քէօյլիւ պունտան զիյատէ քէնտիյի թութամայըպ ըզգըրմազա պաշլատը։

— Նի՞չին ազլայօրսընըզ, միւսիւ Րուժիա, սէպէպ նէ՞ տիր, սիւվալ իթտի Մարտօշ։

—Էվվէթ, ազլայօրըմ. պու եարտըղըմ թօհաֆ տըր, տէյի՞լ մի։ Աֆվ իտէրիմ սիզտէն, Մարտօշ, քէնտիմի թութամատըմ։

—Օ՛, պէնիմլէ պուլունտուղճա հիչ սըգըլմայընըզ։

Պունու տէյէրէք Մարտօշ՝ կէօզլէրինտէն եաշլար ագըթմաղա պաշլատը։

—Մարտօ՛շ, Մարտօ՛շ, պաղըրտը Րուժիա, սի՞զ տէ մի ազլայօրսընըզ։

—Վալլահի սիզին խալէճանընըզ պանա տա սիրայէթ իթտի։

—Մարտօ՛շ, տէտի Րուժիա, Մ. Էտմօն հէնուզ Սէնթ-Իրէօնաէ՞ մի տիր։

—Սիզէ սէօյլէ՞մէտիմ մի, տէօրթ կիւնտէն պէրի կիթմիշ տիր։

Րուժիա՝ կիւլէրէք պուրունըն ալթընտան չէօյլէ մըրըլտանտը։

—Շիմտի անը նա՞սըլ պուլմալը։

—Կիթմէսինի իսթէմէ՞զ մի իտինիզ, միւսիւ Րուժիա։

—Պունա բէք միւքէտտէր վէ մէյուս օլտում, Մարտօ՛շ։

—Ֆիքրինիզի տէյիշթիրտինի՞զ մի։

—Էվվէթ։

—Էյ տէմինճէք սիզէ տէտի՞մտէն մի տիր քի . . .

—Էվվէթ, Մարտօշ, էվվէթ, տէմինճէք պանա տէտիյինիզտէն տիր քի, Ֆիքրիմի պիրտէն պիրէ տէյիշթիրտիմ. լաքին սիզ պիլէմէզսինիզ, սիզ անլայամազսընըզ։

—Եանըլըրսընըզ, միւսիւ Րուժիա. պէն բէք ալա պիլիր վէ անլարըմ։

Րուժիա պաշընը սալլայարագ տէտի.

—Պունըն իմքեանը եօգ տըր։

Մարտօշ՝ կէօզլէրինտէն աթէշլէր սաչարագ եօգարը տօղրու վէրտի վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ տէտի.

—Միւսիւ Րուժիա, սիզին վաքթիլ քէրիմէնիզի սէվէն վէ սիզտէն րէտտ օլունմուշ իքէն հայաթընըզը թէհլիքէտէն գուրթարան պու տէլիգանլըտա պունտան օն իւչ սէնէ ագտէմ Մատմազէլ Պլանշ իլէ նիշանլատըղընըզ տէլիգանլըյը հալ ու թավրընը կէօրիւյօրսընըզ. սիզ՝ էֆէնտինիզին քէրիմէսի օլան Լիւսիլ Մէլիէնին մախտումընը չիմտի թանըտընըզ։

Րուժիա՝ տէհշէթինտէն նաշի չէօյլէ պիր գըմըլտանըպ, ալըգ ալըգ Մարտօշա պագտըգտան սօնըրա, պիրտէն պիրէ անըն իքի գօլլարընը թութուպ պօղուգ պիր սէտա իլէ պաղըրտը.

—Պունը նէ՞րէտէն պիլիյօրսընըզ։

—Պէն տահա պաշգա շէյլէր տէ պիլիրիմ, ճէվապ վէրտի Մարտօշ աղըր պիր սէտա իլէ. տիւնեա իւզէրինտէ իւչ ատամ վար տըր քի, Սէօյլօն չիֆթլիկինին էսրարընը պիլիրլէր. Ժագ Մէլիէ, Բիէր Րուժիա վէ տիկէր պիրի։

—Ճանըմ սիզ քի՞մսինիզ, պաղըրտը Րուժիա։

—Պագընըզ եիւզիւմէ. պէնի հէնուզ թանըյամատըղընըզա պագըլըր իսէ, պէն չօգ տէյիշմիշ օլաճաղըմ։

Րուժիա գալպա պիր սէտա իլէ պաղըրըպ, իւչ ատըմ կէրիյէ կիթտիքտէն սօնըրա, պիր սըչրայըշտա Մարտօշըն իւզէրինէ աթըլայըպ, օնա սարըլտը վէ պօղազլագ տէրէճէտէ անը քէնտի կէնիշ կէօյսիւնին իւզէրինտէ գուվվէթլիճէ սըգտը։ Պունը եապմագլա պէրապէր Րուժիա՝ ըգգըրարագ չէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի.

—Ժան Րընօ, Ժան Րընօ, պէնիմ սէվկիլիմ Ժան Րընօ՛, սէնսին հէ՞, սէ՛ն, եա՛ ֆէլաքէթ գահրաման, սէնսին գուճագըմտա սըգտըղըմ ատամ։ Իքի տէֆա չիֆթլիյէ կէլտիկինտէ պէն սէնի նա՞սըլ անըտէ թանըյամատըմ... Պիչարէ տիլէնճի իչին օլան թէվէճճիւհ վէ մուհապպէթիմին սէպէպինի չիմտի անլայօրըմ . . . Լաքին սէն նի՞չին «Բիէ՛ր, պէն Ժան Րընօյըմ» տէմէտին։ Աճապա կէօզլէրի՞մ մի էյի ֆարգ իթմէյօր։ Հա՛, չու ուզուն սագալ պէնի շաշըրթմըշ օլմալը . . . Լաքին պէն չիմտի սէնի թանըյօրըմ. օ սէրպէսթ վէ րըզէհլի պագըշընը չիմտի կէօրիւյօրըմ։ Պունընլա պէրապէր սէն տէ չօգ տէյիշմիշսին, սէսին էվվէլքի տէյիլ տիր։ Ա՛հ, հա՞նիյա օ էսքի կիւլիւշին։ Ա՛հ, Ժան Րընօ, սէվկիլիմ Ժան Րընօ, պիր տահա գուճագլայըմ սէնի։

Պունըն իւզէրինէ իքի իխթիյարլար քէմալի մուհապպէթլէ թէքրար պիրպիրինի գուճագլատըլար։

Պատէհու իքիսի տէ պէօյիւք պիր թաշըն իւզէրինէ օթուրարագ, Րուժիա միւքալէմէսինէ տէվամ իլէ տէտի.

—Պու տէրէճէ տէյիշմիշ օլտուղընա պագըլըր իսէ, սէն չօգ աճը ու միհնէթ չէքմիշ օլաճագսըն. պունա տա սէպէպ պէն վէ Մէլիէյիզ . . .

—Րուժիա, վազիֆէնիզի զանլը զանլը իճրա իթտինիզ, գըզըմը պէօյիւթտինիզ, անը սէվերսինիզ, պէն արթըգ կէչմիշի խաթըրըմա կէթիրմէք իսթէմէմ։

—Մէ՛միւն վէ խօշնուտսըն, տէյի՞լ մի։ Սէնին Պլանշըն, պիզիմ գըզըմըզ՝ կիւզէլ, չիրին, նազիք վէ քեամիլ պիր գըզ տըր . . . Ժան Րընօ՛, վալլահի սէնին գըզըն եանի պէնիմ բէք սէվկիլի Պլանշըմ տիւնեատա պուլունմազ պիր գըզ տըր։

—Սահիհ սէօյլէ տիր, Րուժիա, իշթէ Ալլահ տա պու միւքեաֆաթը պանա վէրմիշ տիր։

—Տիմէք սէն չիֆթլիյէ կէլիր տէ պիր չէյ սէօյլէմէզ իտին, հէ՞ . . . Տիլէնճիլիյի բէք կիւզէլ թագլիտ իթմիշ իտին։

—Պէն տիլէնճիյիմ, պաշգա չէյ տէյիլիմ, Րուժիա։

(Տէվամը վար)

փրկչէն հեռի է մինչև 10 վայրկեան, ի հիմանէ նորոգուեր է բարերար ազգայինոյ մը կողմէն Հոգաբարձութեան խնդրանօք։

Արդի Հոգաբարձութեան օրով ինչպէս կը տեսնուի Տեղեկագրէն, 14 կտակ եղած է յանուն Ազգ. Հիւանդանոցի, և Տեղեկագիրն գոհունակութեամբ կը ծանուցանէ բարերար կտակողներն յականէ յանուանէ, նմանապէս 15 կալուածք յաւելեալ են արդի Հոգաբարձութեան քառամեայ շրջանին մէջ՝ որք տարեկան հասոյթ կը բերեն գրեթէ 6000 ղրշ։

Ազգ. Հիւանդանոցն ունի 175 կտոր վաքֆ՝ որք Կ. Պոլսոյ այլևայլ թաղերու մէջ կը գտնուին գրեթէ, իսկ կալուած ունի դրեթէ 56 հատ՝ որք 77.000 ղրշ. հազիւ հասոյթ կը բերեն առայժմ։

Աստանօր հարկ կը համարիմք արտատպել Ազգ. Ս. Փրկչի Հիւանդանոցի տարեկան վերջին Ելմտացոյցը, ընթերցողաց գաղափար մը տալու համար սոյն բարեգործական հաստատութեան մուտից ու ելից մասին, աւասիկ.

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑ

Ս. ՓՐԿՉԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

1883 Յունուար 1էն մինչև 31 Դեկտեմբեր

ՄՈՒՏՔ

Պնակներէ	1	10000
Ս. Ծննդեան շնորհաւորէ	2	1000
Արժէթղթոց կտրոններէ	3	1000
Ստանալի կտակներէ	4	3398
Վագըֆներէ	5	2000
Մոմատունէ	6	12000
Եկեղեցեաց նպաստէ	7	2820
Զանազան հասոյթէ	8	3000
Պարտիզի սրճարանէ	9	2000
Պարտիզի հասոյթէ	10	4500
Պէյթ-իւլ-մալէ (1)	11	2500
Համբարձման տարեդարձէ	12	5000
Սահմանադրութեան տարեդարձէ	13	12000
Պատսպարելոց թոշակներէ	14	60000
Կալուածոց վարձքերէ	15	77000
Դրան մուտքէ (2)	16	8000
Պէյլիկ հացէ	17	72000
Պէյլիկ միսէ		50000
Օրացոյցէ	18	20000
Նշանտուութենէ	19	22000
Անցագրատունէ	20	7500
Տոկոսներէ	21	480
Գանձանակներէ	22	20000
Մալիյէէ (3)	23	26178
Մէարիֆէ (4)	24	2400
Անասուններէ չահ	25	1000
Բաց	26	226600
		654376

ԵԼՔ

Ընդհանուր պարէն	1	320000
Դեղօրայք	2	12000
Հանդերձեղէնք	3	65000
Կարասիք	4	20000
Հիւանդանոցի նորոգութեան	5	35000
Որբանոցի ծախք	6	40000
Կալուածոց նորոգութեան	7	10000
Գրական ծախք	8	2000
Զանազան ծախք	9	20000
Կալուածոց ապահովութեան	10	1026
Կալուածական տուրք	11	7500
Ընդհանուր պաշտօնէից ամսականք		110000
Վճարելի կտակք	12	1850
Պատահական ծախք	13	10000
		654376

Այս Ելմտացոյցի մէջ նշանակութեան արժանի կէտ մը կայ, զոր Պատուարժան Հոգաբարձութեան ամենախորին ուշադրութեանը ներկայացնելու հարկը կզգանք խոնարհաբար։ Մեր այս դիտելի կէտը չեմք յուսար վիճաբանելի լինել նոյն բարեգործական հաստատութեան բարերար Հոգաբարձութեան։ Գուցէ և նոքա ևս Թուրքիոյ մահկանացուաց դասէն լինելով՝ բռնուած կամ խաբուած լինին այն ախտէն կամ մոլութենէն, որ է մարդու համար գործ գտնել. վասն զի ելմտացոյցի ելից կողմը, մինչդեռ Հիւանդանոցի ամբողջ պարէնի համար նշանակեալ է 320.000 ղշ. ընդհանուր պաշտօնէից ամսականք նշանակեալ են մինչև 110 հազար ղրշ. որ խիստ մեծ գումար մ'է բաղդատմամբ առաջնոյն հետ, կամ 600ի չափ պատսպարելոց թուոյն հետ։

Մեք մեր այս դիտողութիւնը կրնամք հաստատել սա ապացուցով և, թէ ի՞նչ հարկ կայ միայն 85 հիւանդի համար ամսական ծախս վճարել 2 միայուն և 1 այցելու բժշկի։ Միթէ մի միայուն բժիշկ բաւական չէ՞, և եթէ երբէք բժշկական խորհրդակցութեան մը հարկ տեսնուի այդ բժշկի կողմէն, ազգային ո՛ր բժիշկն եթէ կանչուի, չփութար անձամբ պատասխանելու այդ հրաւէրին, և կամ թէ Պատ. Հոգաբարձութեան կողմէն առ ազգային բժշկական դասն ինչո՞ւ մի հրաւէր կարդացուած չէ ցարդ, որպէս զի նոքա ևս հաճին մի կամք յայտնել ի մասին այցելութեան Ազգ. Հիւանդանոցի, շաբաթը մի կամ երկու անգամ «Հրիաբար»։ Արդեօք այսպիսի հրաւէր մը ազգային բժշկական ընտրելագոյն դասը պիտի մերժէ՞ր, չեմք կարծեր։ Մեք այս դիտողութիւնը կընեմք, վասն զի պաշտօնէից յատկացեալ ծախսը կարի իմն խիստ մեծ կ՚տեսնեմք Ելմտացոյցին մէջ. և այս մասին կարժէ ընել մեծ բծախնդրութիւն, քանի որ դրամն ամենախիստ դժուարութեամբ կը հաւաքուի այսօր և հաւաքելով դրամն իսկ յատկացեալ է յանուն Թշուառ ազգայնոց սփոփման ու մխիթարութեան։

Հուսկ ուրեմն Տեղեկագիրն իր եզրակացութիւն այսպէս կը բովանդակէ, զոր մեք ևս արժան կը համարինք աստանօր արտատպել։

«Այս պատսպարանն որքան ալ Հիւանդանոց լոկ անունն կը կրէ, այլ իւր մէջ կը բովանդակէ նաև Որբանոց, Անկելանոց, Ծերանոց Ցիմարանոց, Ապուշանոց, համառօտ ըսելով Հիւանդանոց պարզ անունին տակ՝ համայն Ազգին բիւրաւոր աղէտից և թշուառութեանց մի հաւաքածոյ, մի կենդանի թանգարանն է։ Հետեւաբար այդ հաստատութիւն պէտք է լինել ամեն Հայու խորին մտածութեան, գթոյ, կարեկցութեան և սիրոյ առարկայն, և չմնայել իւր գթութեան լումայն՝ ինչպէս այրի կինն, ճանչնալով զայն իւր ռեպհական տունն։ վերջապէս, իւրաքանչիւր Հայ Նուիրական պարտք համարելու է օգնել այդ հաստատութեան իբրև իւր կենաց, ամեն վայրկեան ինքզինքն այն Թշուառ էակներէն մին կատելով. վասն զի ոչ ոք կարդացած է իւր ճակատագիրն՝ թէ մինչև ի խոր ծերութիւն, մինչև ի գերեզման՝ ապահով և բարեկեցիկ կեանք պիտի վայելէ։

Այս ճշմարտութեան անհերքելի ապացոյցներ են այն մեծատուններն, որոց շատերն Հիւանդանոցի մէջ կնքած են իրենց մահկանացուն, և ոմանք ալ այսօր հոն պատսպարեալ են իրենց կենաց միացորդն խաղաղութեամբ և հանգստութեամբ անցնելու,

Եթէ իւրաքանչիւր Հայ Հիւանդանոցի նպատակն այսպէս իւր պարզութեան մէջ ըմբռնելով իմաստասիրէր, անտարակոյս մինչև ցարդ թէ Հիւանդանոցն ի հիմանէ կը նորոգուէր, որուն անհրաժեշտ պէտք ունի, թէ հաստատուն եկամուտներով լաւագոյն Պիճէ մը կունենար, որ պատահականութեանց համար ալ կրնար յատկացնել որոշեալ գումար մը զայն աճեցնելու պայմանաւ. թէ Որբանոցն երկրորդական վարժարանի մը վիճակ կունենար, թէ արհեստարանն օրինաւորապէս կընդարձակէր։ և թէ վերջապէս Ազգային Հիւանդանոցն ամեն կերպով կը բարձրանար այնպիսի վիճակի մը, որ մեծ պատիւ և պարծանք կրնայ բերել Ազգին՝ քաղաքակիրթ աշխարհի առջև։ Այսոնք էին նաև Ամեն. Ս. Հայր, Հոգաբարձութեանս գլխաւոր բաղձանքներն, զորս Ձեր բարձր Սրբազնութեան Հայրական խնամոց և պաշտպանութեան միանգամայն ընդհանուր Ազգին աջակցութեան շնորհիւ կը յուսար յարդիւնս ածել, եթէ ծանրակշիռ պարագայք դժբաղդաբար չդարձնէին իւր ուշադրութիւնն անակնկալ ծանր պատահարներու վրայ։ Նոյն իսկ այս տագնապալից ժամանակաց մէջ՝ ինչպէս համարատուութեանս բացատրութիւններէն յայտնապէս կը տեսնուի, կատարուած է բաւ կարի այնպիսի գործեր, որք մեծ գոհողութիւններ, բազում աշխատանք, անվհատ ջանք և հաստատամտութիւն կը պահանջէին։ Ձի Հոգաբարձութիւնս 600է աւելի պատսպարելոց սնունդն հայթայթելէ ի զատ՝ մեծածախս նորոգութիւններ ըրած է գրեթէ ամեն յարկաց համար. Նմանապէս Որբանոցի վարժարանը կանգուն պահած, նորա վիճակն համեմատաբար բարձրացուցած, անկողիններ, հանդերձեղէններ, ճերմակեղէններ, կահ կարասիք Լայլն Լայլն նորոգած կամ աւելցուցած ըստ պիտոյից և հոգացած է տակաւին ուրիշ բազմաթիւ պէտքեր։ որք Հիւանդանոցի մէջ կենդանի վկայներ են։

Ջանց կընենք յիշել այն աչալուրջ հսկողութիւններն, որք արմատայեղ դեղծմանց առաջքն առին երեւան հանելով այնպիսի իրողութիւններ, որ անխնայ կը գործածուէին անհաւատարիմ պաշտօնակալաց ձեռօք՝ ի վնաս այնչափ բիւրաւոր պատսպարելոց։ (1) Նմանապէս զանց կընենք յիշել այն անձնական հանգիստներն և բազմիցս չահեր, զորս Հոգաբարձութիւնս յօժարութեամբ զոհելով յաջողեցաւ դնել զՀիւանդանոց՝ այնպիսի վիճակի մը մէջ, որ գոնէ կրնայ մրցիլ Մայրաքաղաքիս մէջ գտնուած նման օրինակ հաստատութեանց շատերուն հետ։

Պատ. Հոգաբարձութեան անդուլ ջանից մասին մեր ամենախորին շնորհակալութիւնը մատուցանելէ և նոցա բարերար և ազնիւ զգացմանց մասին մեր ամենախորին սքանչացումս յայտնելէ յետոյ՝ կը փութամք ազդեցաւապէս յորդորել զհամայն բարեսէր ազգայինս, որպէս զի հաճին գործնականապէս համապատասխանել սոյն Պատ. Հոգաբարձութեան ջանիցն՝ ի մասին Ազգ. Հիւանդանոցի բարելաւութեան ու բարգաւաճմանն՝ այդպիսի հաստատութեան մը օգնելը ոչ թէ միայն աստուածահաճոյ, այլև ազգասիրական և մարդասիրական գործ է, մեծագոյն առաքինութիւն է. և հարկ չկայ աստանօր այս մասին երկարօրէն ճառելու, քանի որ մեր խօսքը գթութեան ու կարեկցութեան արժանի և օգնութեան կարօտ մարդկային անկեալ դասու մը վրայ է։

Հոգաբարձութիւնն որ այսպիսի մի նուիրական պաշտօն ստանձնած է և զնոյն կը վարէ ամենամեծ զոհողութեամբ և բարեպաշտութեամբ, պիտի պսակուի հարկաւ ոչ թէ միայն Աստուծմէ, այլև ամբողջ Հայ Ազգէն, որ երախտապարտ զգացմամբ միշտ պիտի օրհնէ զնոյն Հոգաբարձութիւն, և պատսպարելոց երախտագէտ սիրտն և պատմութիւնն իսկ ոսկետառ պիտի քանդակէ այն անուանք, որք այս Հոգաբարձութեան մարմինը կազմեցին, և զորս մեք իսկ մեր թերթին միջոցաւ յականէ յանուանէ հռչակելու պարտք կը համարիմք, փառք կը համարիմք։

Աւասիկ, անուանք Հոգաբարձուաց Ազգ. Հիւանդանոցի.

Մեծ. Էֆէնտիք,
Միքայէլ Ցակոբեան Ատենապետ
Ցովակիմ Ֆէնէրճեան Ատենադպիր
Տիգրան Կիւմիւշկերտան. Գնձպետ.
Սերոբէ Կիւլպենկեան
Ցովհաննէս Լսայեան

Հետևեալ նամակն ալ արժան կը համարիմք հրատարակել, զոր Հայ անհատ մը յղած է առ խմբագրութիւնս ի հրատարակութիւն։ Այս նամակը կենդանի վկայ մը է հարկաւ Պատուարժան Հոգաբարձութեան և ժրաջան պաշտօնէից անձնանձրոյթ հոգատածութեանն ու անդուլ խնամոցն առ պատսպարեալս։

Միւտիւրիֆ էֆէնտի,

Տիւշար օլտուղում պիր քէյֆսիզլիքտէն շիֆայապ օլմագ իւզրէ պիր գաչ հաֆթա գատար Ս. Փրկիչ խասթախանէսինտէ նաթթամ, վէ համտ օլսուն էվվէլա Ճէնապը Հագգըն իզն ու քէրէմիյլէ վէ սանիէն օրատա կէօրտիւյիւմ հիւսնիւ միւամալէ սայէսինտէ քեսպը սըհհէթ ու աֆիյէթ էյլէտիմ։

Իմտի պու պապտէ խասթախանէ մէզքիւր աթըպպասը պուլընան կէրէք Տօքթօր Օրմանեան, Տօք. Գաբրիէլ վէ Տօք. Ստեփան էֆէնտիլէրէ, վէ կէրէք Նազըր Սարգիս էֆէնտիյէ վէ Հոգաբարձութիւն հէյէթը միւհթէրէմէսի աղալարընա խալըսանէ աճիզ օլտըղըմ թէշէքքիւրիմի ալէնէն արզ իթմէյի պիր վազիֆէի մինէթտարի ատտ էյլէրիմ։

Աճիզլէրի պուրատա ագտէմ ախէր միլլէթլէրին խասթախանէսինէ կիրմէկլի միւրաճաաթ աթար իտէր իտի խէմ տէ, պու զիւխումտէ նէ տէրէճէ եանըլմըշ օլտուղումը շիմտի աղնատըմ։

Ճէնապը Հագգ խասթախանէի մէզքիւրը հիւսնի իտարէ իտէն գէյրէթլի վէ թէէսսիւպլը խայրիյէ մէզքիւրէնին հիւսնի իտարէսի իչին մուավինէթը մատտիյէտէ պուլունան զէվաթը համիյէթմէնտանըն նամը մուվաֆֆագիյէթ վէ խասթախանէի մէզքիւրըն շանը տահա զիյատէ իլա վէ թէզիյիտ էյլէսին. ամին։

Միւտիւրիֆ էֆէնտի, իշպու թէշէքքիւր մէքթուպըմըն կազէթանըզըն պիր քէօշէսինէ տերճի թէմէննի օլունուր։

Տէր
«Իսկէնտէր Մոփսէս
«Գայսէրլի 22 դեկտ.»

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻՔԱ

Գօսօվա կազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, շիմտիյէ գատար 30տան միւթէճավիզ գաթլ ճինայէթի իճրա էյլէմիշ օլան վէ կէչէնտէ Արնավուտլըգտա վագը իւքէ հիւքիւմէթ գօնաղընը տախի պասարագ պիր գազաթիյէ օնպաշըսընը գաթլ իթմիշ օլան էշգըյայի մէշհուրէտէն Ճէմալ Սելիմին Դինֆէր ավէնէսիյլէ Հասան աղա նամ գաթըլը Միթրովիցա գաղասընտա գարանլըգ օլտըղը, վէ մէրգում Հասան աղա մաարիֆէթիյլէ օրա միւթէսարրըֆլըգընտան ճէպրէն ազգէ թօպլաթթըրըլմագտա օլտըղը խապէր ալընարագ, մէրգումըն գաբանմըշ օլտըղը խանէ իլէ ճիվարըտա պուլունան 7 խանէ ժանտարմալար իլէ սըգըճա պլօգա թահթընա ալընըփ, 24 սաաթ պիր միւճատէլէտէն սոնրա մէրգում հայտուտ վէ ավէնէսի վէ մէրգում Հասան աղա սաղիմէն տէրտէսթ օլունմուշլար տըր։

* *

Եինէ կազէթաի մէզքիւրէ կէօրէ, Բրիզրէնտէ պիր թագըմ քէօյլիւ խանէ վէ տիւքեանլարընտա պիր խայլի ճէպխանէ պուլունտուղու իխպար օլունարագ, Եագօվալը Մօլլա Էօմէրին խանէ վէ տիւքեանը թարաֆը զապըթաթան թէհարրի օլունտըգտա, պիր գաբագըլը թիւֆէնք իլէ 2000 տէսթէ պաչը պօղուգ ֆիշէնկի վէ 22 տէսթէ միւխթէլիֆ թիւֆէնքլէր ֆիշէնկի պուլունմուշ տըր։

—

Կէչէնլէրտէ օլտըղը կիպի, 3—4 կիւնտէն պէրու սապահլարը չաֆագ վագթը վէ ագշամլարը կիւնէշ պաթտըգտան սոնրա, ուֆուգտա բէք լաթիֆ պիր բէմպէլիքտէ կէօք եիւզիւնտէ պիր ալամէթը սէմավիյէ կէօրիւնմէքտէ տիր։

—

Իզմիրտէն գարչը կազէթալարընա եազըլտըղընա կէօրէ, օրանըն էն զէնկին թիւճճարընտան օլան Մ. Պարնիլ Տիօժէնիս պու տէֆա վէֆաթ էյլէմիշտիր. Պունըն թէէսսիս իթտիկի մօտա մաղազասը՝ Շարգտա պուլունանլարըն հէմահ պիրինճիսի օլուպ, 600 գատար մէմուր վէ խատէմէ իսթիխտամ իտիյօր իմիշ։

—

Թիճարէթ նէզարէթինին պաշը պէշյիւզ մէմուրինի հազըր օլտուգլարը հալտէ Շիրքէթը խայրիյէնին մէճլիսը իտարէ աղալարը պու կիւնլէրտէ նէզարէթը միւշարէիլէյհա տաիրէսինտէ ագտը իճթիմա իթմիշլէր տիր։ Մէսմուաթա կէօրէ, իճթիմաը մէզքիւրտէ միւզաքերաթ՝ Շիրքէթ վափօրլարընտա իճրա օլունաճագ պազը խուսուսաթ իւզէրինէ ճէրէյան իտիփ, Թիճարէթ նէզարէթի պու խուսուսըն բէք էյլէմ վէ միւսաաթէլի աթա իթմէքտէ օլտուգլարընտան, թէպէտտիւլաթը միւթէսավվէրէնին միւնասիպ օլուպ օլմատըղընա տաիր քէնտիսինէ պիր րապօրթօ թագտիմ իթմէք իւզրէ նէզարէթը միւշարէիլէյհա՝ պիր գըսըմ Թիճարէթ նէզարէթի մէմուրինինտէն վէ գըսըմ տիկէրի Շիրքէթին մէճլիսը իտարէ աղասընտան իպարէթ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթմիշ տիր։

Պօղազ իչինէ իշլէյէն վափօրլար իչին ալաֆրանկա սաաթ գուլլանըլմասը թասավվուր օլունմագտա, վէ պու սուրէթլէ կիմիլէրին ուզանըգ գըսըմլարընտա վափօրլարըն վագթը հարէքէթլէրինտէ վուգուա կէլէն նիզամսըզլըգլարըն էօնիւնիւ ալմագ իսթէնիլմէքտէ իմիշ։

—

Գարատէնիզին Անատօլու սահիլինտէ Շիլէ ճիվարընտա իքի գարիյէտէ սաքին կիւրճի վէ Ապազէք մուհաճիրլէրի պէյնինտէ պիր միւնազաա զուհուր իթմիշ, Ապազէքլէրտէն իքի քիշի մագթուլ վէ պիր գաչ քիշի մէճրուհ օլտուգլարընտան, մաղնունլէյն օլան պազը էշխաս թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր։

* *

Շիլէտէ Եէնիքէօյ Բում մուխթարլարը՝ քիլիսէ նամընա քէնտիլէրէ կէօնտէրիլէն խանէ տէֆթէրլէրինի սուրէ իսթիմալ իթմիշ վէ գանունէն թէէտիյէլէրի լազըմ կէլէն պազը ճանիլէրտէն սուհ խարճ նամը իլէ պարա ալըպ, հիւքիւմէթէ միւրաճաաթտան սոնրա իմ միշ օլտուգլարընտան, մէրգումլար մուխ ալը

Տ. ԲՍԱԹԻ
ԹՈՒՆԷԼ ՄԷՅԴԱՆԸՆՏԱ Ն. 521
ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ ՎԷ ԿԻՒՄԻՒՇ ՏԱԽ
ԵԷՆԻ ՄԱԼԼԱՐ
ՖԻՅԱԹ ՄԱԳԹՈՒ ՎԷ ՂԱՅԷԹ ԷՀՎԷՆ

Օ ԳԱՄԷԼԻԱ
ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
ՀԱՃՕՊՈՒԼՕ ՉԱՐՇԸՍԸՆՏԱ Ն. 8.

Մէզքիւր մաղազա՝ եօրթուլարըն թէզգեարըպը միւնասէպէթիլէ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄԷԶԱՏԸՆԱ պաշլայաճաղընը վէ պու մէզատըն պիր այ տէվամ իտէճէկինի բաղպէթլու էհալիյէ վէ միւթէաատիտ միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր։ Բէհէր էհլէն քեյֆիւլա սաթըլաճագ օլան մալլար՝ սօն մօտա օլարագ էնվաի չէշիտ գումաշլարտան իպարէթ պուլունաճագ տըր։

Մէզատ՝ մահը հալին 5|17ինճի բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իբթիտարէն պաշլանաճագ տըր։

Մէզքիւր մաղազայը թէշրիֆէ բաղպէթ իտէնլէր՝ օրատա պիր չօգ սէչմէ մօտա մալլար պուլաճագլար տըր։

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

[illegible]

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խազինէսի մահլուլաթ շուպէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւլզիքր մահլուլաթըն մուայյէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան 1ինճի իլան միւտտէթի օլան իշպու 1299 սէնէսի քեանունը էվվէլինին 19ընճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմինէնին էօզրինէ միւսավի թէէմին ագչէսինի միւսթաաճըլէն խազինէի մէզքիւրէյէ միւրաճաաթ իլէ միւզայէտէսինտէ պուլունմալարը վէ պէտէլը մուաճճէլէյէ մաղսուպէն սուրէթ վէ տէրկի գապուլ օլունմայաճաղը պիրինճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։

. . 35 . . 3000 (1) — Գանլըճա գարիյէսինտէ Զուպուգլու մէվգիինտէ Պէզմիալէմ Վալիտէ Սուլթան վագֆընտան թէրպիէն 120 զիրա արսատա մէյանի 4 օտա վէ 1 սոֆա վէ 1 գույու վէ 510 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ քեարկիր մէնզիլին պէշ հիսսէ իթիպարըը իլէ պիր հիսսէսի։

. . 112 . . 7000 — Իւսկիւտարտա Բազար-Պաշը մահալլէսինտէ Միր օղլու սօգագընտա Հէքիմպաշըզատէ Ալի բաշա ճուհատարը էլ Հաճճ Իպրահիմ աղա վագֆընտան տէրունինտէ պիր գույույը միւշթէմիլ թէրպիէն 1200 զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

. . 526 . . 4000 — Իւսկիւտարտա Պաղլար պաշը մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէօրքէմթընտան, չէհրի 25 ղրուշ քիրալը թէրպիէն վէ թախմինէն 35 զիրա թախշապ պիր պապ տէօքմէճի տիւքեանը։

. . 22 . . 100 — Գանլըճա գարիյէսինտէ Զուպուգլու մէվգիինտէ Պէզմիալէմ Վալիտէ Սուլթան վագֆընտան 4 զիրա քիրէճ գույուը մահալլինին խումս հիսսէսի։

. . 43 վէ 51 . . 3775 — Ինճիր գարիյէսինտէ Բէյ-իւզի սօգագընտա Սուլթան Մուսթաֆա խան վագֆընտան պէրմուճիպը թէմէսսիւք 13750 զիրա մուգատտէմա չայըր էլէէ վէ 1 գըթա արսանըն 7 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 14 . . 7000 — Էյուպտէ գարուսը գուրպինտէ Բերաքէնտէ Գասըմ աղա ճամիի շէրիֆի սօգագընտա թէրպիէն 150 զիրա արսատա մէյանի 6 օտա վէ 2 սոֆա վէ պիր գույու վէ 200 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 200 ղրուշ քիրալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի։

. . 11 . . 3000 — Էյուպտէ գարուսընտա աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Նուրէտտին Բէքթէշ ճատտէսինտէ մէրհում Բէթթիխտա խաթուն վագֆընտան թէրպիէն 70 զիրա տէրունինտէ 2 օտա վէ չէհրի 80 ղրշ. քիրալը մուգատտէմա պիր պապ տիւքեան էլէէվ պիր պապ մէնզիլ վէ թահթընտա աթթար տիւքեանընըն նըսֆ հիսսէսի իլէ բիչկեաճըլըն բոզ արսասը։

. . 12 . . 2000 — Զարչուի քէպիրտէ Եարըմ-Թաշ խան սօգագընտա Սուլթան Մահմուտ խան վագֆընտան չէհրի եիրմի ղրուշ քիրալը Թէր
12 զիրա պիր պապ Թէրզի
էր տիւքեանընըն սիւլսան

— 2

---

(1) Պէյթ-իւլ-մալ ըսելով պէտք է իմանալ թէ ո և իցէ Հայ երբ Հիւանդանոցի մէջ կնքէ իւր կեանք, ըստ օրինի Հիւանդանոցի կը մնան իւր գոյքերն որուն վաճառմամբն կը գոյանայ այս հասոյթ։

(2) Այն հիւանդներն՝ որք ամսաթոշակ վճարելու կարողութիւն չունին, դրան տուրք մը վճարելու պարտաւոր են։

(3) Հիւանդանոցն ամէն ամիս 2181 ու կէս ղրշ.ի գումար մը կըստանայ Մալիյէէն մի փոխարէն։

(4) Ըստ խնդրանաց արդի Հոգաբարձութեան՝ Մէարիֆն որբանոցի Թուրքերէնի դասատուին ամսական 200 ղրշ. կը վճարէ։

(1) Սակայն այդ պաշտօնակալք պէտք է նշանակուէին Տեղեկագրին մէջ յականէ յանուանէ, և հրապարակագրոյժ լինէին իբրև պատիժ և զգուշութիւն այլոց։ Հոգաբարձութեան այս ընթացքն մեղադրելի է և հակառակ արդարութեան օրինաց։ Լաւելայն այդպէս վարուիլ քօղարկել է չարագործութիւնը և ծածկել է արդարութեան սուրբ անունը։

ղընտա Քիւչիւք-Օսման աղա վագֆընտան սէնէվի 800 ղրուշ քիրասը տէրունինտէ պիր գույու վէ պիր օտասը միւշթէմիլ Թերպիէն 22 տէօնիմ պիր գըթա Թարլանըն բուպ հիսսէսի։

. . 7 վէ 4 վէ 2 . . 4978 — Գալաթասա Արապ ճամիի չէրիֆի մահալլէսինտէ Պէլղամօս սօգաղընտա վէ Քէլէպէք սօգաղլարընտա Զագըր աղա վէ Խարաճճը Գարա Մէհմէտ պէյ վագըֆլարընտան մուգաատէմա տէօրթ պապ տիւքքեան վէ պիր պապ խան արսա էյնէվմ պա պաղչէ պիր պապ գահվէ վէ պիր պապ հալլաճ տիւքքեանընտան անճագ մուսաիլէյհ Զագըր աղա վագֆընտան օլան մահալին 45 հիսսէ իթիպարը իլէ 6 պուչուգ վէ սիւլիւս հիսսէսիլէ մուսաիլէյհ Մէհմէտ պէյ վագֆընտան օլան մահալին իթիպարը մէպգիւրէտէն 7 պուչուգ հիսսէսի։

. . 14 . . 1500 — Խըրգաի Շէրիֆ գուրպինտէ Հօճա Վէյսի մահալլէսինտէ Չըգմագ Սամադօլ սօգաղընտա Շէյխ իւլ Իսլամ Էպէզատէ Ապտուլլահ վագֆընտան Թերպիէն 60 ղըրա արսա իւզէրինէ մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր գույու վէ 20 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 15 ղրուշ քիրասը տախչապ պիր պապ խարապ մէնզիլին պիւթիւնի։

. . 20 . . 1250 — Ըրկաթ բազարը գուրպինտէ գալինճեճի Հասան մահալլէսինտէ Մագասաճըլար ճատտէսինտէ Հօճա Բիրի Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան չէհրի դըրդ ղրուշ քիրասը Թերպիէն եիւզ ղըրա քեարկիր պիր պապ պիլա հավա մուգաատէմա 2 պապ էյնէվմ պիր պապ սուճը տիւքքեանընըն բուպ հիսսէսի։

. . 11 . . 1000 — Ասմա ալթընտա Հարաճճը խանընտա Թահմիս սօգաղընտա Զօրումի էլ Հաճճ Մէհմէտ աղա վագֆընտան չէհրի 30 ղրուշ քիրասը Հարաճճը խանըն բուպ հիսսէ խանճըլըգ վէ օտա պաչըլըղընըն 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի։

. . 15 . . 2000 — Էտիրնէ գարուսընտա Հատիճէ Սուլթան մահալլէսինտէ Տօղրամաճը սօգաղընտա Զատըրճը Մուհիէտտին վագֆընտան Թերպիէն 80 ղըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 150 ղըրա պաղչէյի միւշթէմիլ միւնհէտիմ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի մահլիւլէն վէ նըսֆը տիկէր հիսսէսի տախի սահիպի Թարաֆընտան Փիրուխթ օլունաճաղը։

. . 59 . . 2250 — Մէրճան աղա մահալլէսինտէ Պասըրմաճը խանը տէրունինտէ Փէվգանի սատրը էսպագ Բիրի Մէհմէտ բաշա վագֆընտան չէհրի օթուզ ղըր. քիրասը միւթէհամմիլ Թերպիէն 25 ղըրա քեարկիր 1 պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի։

. . 22 վէ 24 . . 4150 — Իւսկիւտարտա Տավուտ բաշա մահալլէսինտէ Պէօյիւք Համմամ սօգաղընտա Սուլթան Մահմուտ Խանը Սանի վագֆընտան Թերպիէն 150 ղըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 գույույը միւշթէմիլ Միւմթազ խան պաղչէսի տինմէքլէ մաարուֆ Թերպիէն 7000 ղըրա պիր պապ պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 8 վէ բուպ սէհիմ վէ սիւտիւս ան նըսֆ սէհիմ հիսսէսի։

. . 61 . . 2500 — Սթավրօզ գարիյէսինտէ Պօսթան սօգաղընտա վէ Սթավրօզ ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ Խան վագֆընտան սէնէվի 2000 ղրուշ քիրասը Թերպիէն 195 ղըրա արսատա մէպնի տէրունինտէ պիր սիրը վէ պիր գույու վէ 5 օտայը միւշթէմիլ Թերպիէն 3000 ղըրա պիր գըթա պօսթան կէտիկինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 10 սէհիմ հիսսէսի։

. . 2 . . 3000 — Գօզգաթա Զօպան Զավուշ մահալլէսինտէ Չէրքէս սօգաղընտա վէ մուհասէպէճի Ալի Բիգա էֆէնտի վագֆընտան Թերպիէն 250 ղըրա պիր գըթա արսա։

. . 11 . . 2000 — Խասքէօյտէ Բիրի բաշա մահալլէսինտէ Գումպարխանէ ճատտէսինտէ Բիրի Մէհմէտ բաշա Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թերպիէն 25 ղըրա մուգաատէմա 1 պապ եօղուրտճու տիւքքեանը արսասընըն նըսֆ միւլքի իլէ պիւթիւն կէտիկի։

. . 18 վէ 20 վէ 185 վէ 189 . . 83333 — Պէյօղլունտա Շէյխ իւլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ տիվանը Հիւմայուն քեսէտարը Ալի էֆ. վէ Նախչվէնտ էլ Հաճճ Հասան աղա վէ մէրհում էլ Հաճճ Եուսուֆ բաշա վագըֆլարընտան Ալեօն սօգաղընտա 18 վէ 20 վէ ճատտէի քեպիրտէ 185 վէ 185 նումէրօլար իլէ մուրագգամ 300 ղըրա արսատա մէպնի 10 օտա վէ 4 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1200 ղըրա արսա վէ տէրունինտէ 3 ատէտ պարագա օլարագ տուխանի վէ Թաթլըճը վէ սօպաճը տիւքքեանլարընըն 6 հիսսէտէն 1 հիսսէսի։

. . 5 . . 5500 — Սիւլէյմանիյէ տէ գարտան բաշա ճամիի չէրիֆի սօգաղընտա Նէֆսը Հարէմէյն իւչ Շէրի-

ֆ վագֆընտան Թերպիէն 220 ղը-

մէպնի 7 օտա վէ 2 սու-

...իւրէք պիւտիւմա մէ-

ՌԱՍԱՏԽԱՆԷԻ ԱՄԻՐԷ

[illegible] հավանըն ահվալի

Դեկտ. 31/12 յուն.

	Սա.	Տէ.
Կիւնէշին տօղմասը	2	6
Էօյլէն	7	2
Կէչմիլ այ Րումի դեկտ.		31

Պու սապահ սաաթ 3, 19տա

Միզան իւլ հավա (պարօմէթր)	763,1
Միզան իւլ հարարէ (Թէրմօմէթր)	4,6
Եաղմուր օլան տէրէճէի րութուպէթ	77
Րիւզկեարըն իսթիգամէթի	Ճէնուպը ղարպի, գուվվէթսիզ։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 11 Ցունվար

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	101-3/4
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-15/16
» » գաբանտը	09-
Իսթիգրազ 65	11-1/8
» 69	10-1/8
» 71	67-1/4
» 72	16-
» 73	09-
Օսմանլը Պանգասը	16-3/4
Րուսիա իսթիգրազը	84-1/8
Մըսըր տույ. մուԹա հըսէ	67-1/8
» իմԹիյազը	89-7/8
Տաիրա Սանիէ (Մըսըր)	66-5/8
Բօզիլա իսթիգրազը (Մըսըր)	88-
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	100-1/4
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-40

Բարիզ 11 Ցունվար

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	76-72 1/2
» » % 5	106-90
Օսմ. էսհամը աչըլտը	09-02 1/2
» » գաբանտը	09-02 1/2
Իսթիգրազ 65 Փր.	55-
» 69	50-
» 73	44-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	42-75
Օսմ. Պանգասը	671-25
Գրէտի Լիօնէ	560-
Գրէտի Ֆօնսիէ	1256-25
Լիօն ագսիօնը	1255-
Սուէյշ ագսիօնը	2030-
Րուսիա 5 % 1877	91-3/8
Իթալիա էսհամը	91-10
Մըսր Փօնս. մուԹա հըսէ	338-75
Մաճարիսթան էսհամը	101-1/4
Եունան 6 % 1879	415-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-18

Վիէննա 11 Ցունվար

Լօնտրա ուզէրինէ գամպիօ	121-35
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	20-10

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.	09-35
Պու սապահ աչըլտը	09-35
Մըսըր մուԹԹահըսէ. գաբ.	74-
Պու սապահ աչըլտը	73-25
Իսթիգր. 63 (մուԹօն)	58-
» 65	56-50
» 69 (բինար	49-75
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	17-
» 73	44-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	43-
Ագչէ Փայիզի	8-
Րէբօր Ղրշ.	30-
Հէվալէսիզ »	10-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	6-20
Օթամպօլ պանգասը	6-20
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	5-37
Թրամվայ	2-95

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղըշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ Փարգը	107-35
Մէթալիք »	099-20
Պէշլիք »	102-30
Ալթըլըգ »	103-05
Գազըը »	760-
Գայմէ	1340-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 4
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Բօլ	90-
Գրէմիզ ալթունը	81-25
Գարպօն գայմէսի	9-36

ԻԼԱՆԱԹ

ԵՕՀ. ԳՆԷԽԹԷԼ

Բօրէ Բօխճալըգը

...պօլտա Պաղչէ գարուսընտա... պէյ խանընտա մու- ...իօհ. ԳՆԷ... ելին 5 ...արքէ ...վէ

Մաղազա տէրունինտէ գանթարլա պիվէզն Թէսլիմ խուլմէք վէ էսմանը մէճիտիյէ 19 ղըշ հիսապը իլէ բէշինէն Թէսլիմ օլունմագ վէ քեանունը սանիի րումինին չինճի կիւնիւ գարարը վէրիլմէք չարթը վէ չէրաիթը սաիրէ իլէ սալը հալ մահսուլաթը եօղրիյէսինտէն Այվալըգտա մէվճուտ 3 պին տէօրթ լէպապիթ եաղը մահալինճէ վէ պուրաճա մէզատա չըգարըլմըշ օլտուղունտան Թալիպ օլուպ չէրաիթինէ վագըֆ օլմագ իսթէյէնլէր քէթիպլէրի, վէ եախօտ քեֆալէթ մագամընա գաիմ օլմագ իւզրէ տէբօզիթօ աքչէլէրինի միւսթահսըրպէն Մալիյէ խազինէսինտէ Աչար վէ Աղնամ էմանէթի մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

28 քեան. էվ. 99 3—3

Շէհր էմանէթինտէն կէլէն իլան։

Տէրսաատէթ չարչը միւճէվհէրաթ վէ Թէֆէրրուաթը տամկա րէսմլէրի իլէ Տէրսաատէթ վէ Իւսկիւտար Էսպ Բազարլարը հայվան րուսումը չէրաիթը մուայյէնէսինէ Թէվֆիգէն պէտէլը մուգարրէրինտէն 50000 ղըշ. բէշին վէրիլմէք իւզրէ Թօրտան իհալէ օլունաճաղը էվվէլճէ իլան խուլուրիկի կիպի, չարշը միւճէվհէրաթ վէ Թէֆէրրուաթը րէսմի պէտէլինտէն 20000 վէ Էսպ Բազարլարը հայվան րէսմի պէտէլինտէն 30000 ղըշ. բէշին վէրիլիպ, սօն Թագսիթէ մահսուպ օլունմագ վէ միւզայէտէյէ տախիլ օլաճագլար 10% նիսպէթինտէ Թէէմինաթ աքճէսինի էվվէլճէ նագտէն վէզնէյէ պըրագմագ վէ գապըլ էլ իհալէ նիւքիւլ իթտիկի հալտէ մէպլաղը մէզպուր զայթ խուլմէք վէ քեանունը սանինին 23 ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլմէք վէ գարարընտան սօնրա նիզամէն մուայյէն օլան 24 սաաթ զարֆընտա 5% հիսապը իլէ վուգու պուլաճագ զամայիմ գապուլ օլունուպ, պու միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա հէր նէ մըգտար զամմ խուլէճէք օլուր իսէ օլսուն գապուլ խուլմէմէք իւզրէ, 99 սէնէսի չուպաթը իպթիտասընտան 301 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ գատար 25 այըղը պաշգա պաշգա սախի պիլ միւզայէտէ իհալէ օլունաճաղընտան պու սուրէթլէ տէ Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրէ գատար Շէհր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

29 քեանունը էվվէլ 99

3—2

ՄՈՒՀԻՄ ԻԼԱՆ

Սըրպիա իսթիգրազ Թահվիլաթընըն բիյանգօսը րէսմէն 1884 յունվար 14 տէ քէշիտէ օլունաճագ տըր։

Իշպու բիյանգօտա 150 ատէտ Նօ. իքրամիյէ գազանաճագ, վէ էն պէօյիւք իքրամիյէ 100,000 ֆրանգ օլաճագ, վէ պիր խայլի Նօ. սախի 10,000 4,000 1,000 վէ զիյատէսիլէ մըգտար ֆրանգ գազանաճագ տըր։

Ժ. Տ. Ֆանէթթօնըն մաղազասընա 20 ղըշ վէրիլիպ տէ պիր պիլէթ սաթըն ալընտըգտա, պալատէ զիքր օլունան Թարիխտէ չէքիլէճէք բիյանգօնըն հէր իքրամիյէսինի գազանմաղա իւմիտ օլունապիլիր։

Մէզքիւր մաղազատա, 49 սէնէ հիւքմի օլան վէ սէնէտէ 5 քէրրէ բիյանգօսը քէշիտէ օլունան 100տէ 3 ֆայիզլի Թահվիլաթը մէզքիւրէնին սալը սուրէթլէրի տախի Փիրուխթ օլունուր։

Թաֆսիլաթ ալմագ իսթէյէնլէրին Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նօմէրօլու Ժ. Տ. Ֆանէթթօնըն մաղազասընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՏՕՔԹՕՐ Թ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

—

Բարիզտէն չէհրիմիզէ աւտէթինտէն պէրու Պէյօղլունտա վագը խանէսինտէ խասթէկեանը Թէտավի իթմէքտէ օլան Տօքթօր Թ. Ասլանեան՝ միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ Գալաթատա Վօյվօտա գարագօլխանէսի գարշըսընտա վագը 2 նումէրօլը օտայա նագլ էյլէմիշ տիր։ Թապիպը մուսաիլէյհ՝ պունտան պէօյլէ հէր կիւն մէզքիւր օտատա սաաթ 4տէն 10ա գատար միւրաճաաթ խուտէն խասթէկեանը գապուլ խուլէճէյի կիպի, ֆուգարայը տախի մէճճանէն Թէտավի էյլէյէճէք տիր։

ԱԹԻՏԷՔԻ ԽԱՍԹԱԼԸԳ ԱԼԱՄԷԹԼԷՐԻՆԷ ՆԱԶԱՐԸ ԴԻԳԳԱԹԻ ԻԼԷ ԲԱՔԸԼԱՄԱԶ

Պու խասթալըգ ճիւզի պիր միյտէ պօզուգլուղու իլէ պաշլար, լաքին էկէր իպթիտա, տան միւհիմսէնիլմէզ իսէ, նիհայէթ միւճաւտըն հէր Թարաֆընա վէ պաշլըճա տալաղագարա ճիյէրէ վէ միյտէյէ վէ նիհայէթ պիւթիւն էթ պէդէնէ սիրայէթ իտէր, վէ պու սուրէթլէ պու խասթալըղա միւպթէլա օլանլար միւտտէթ մըզ եօմիւրլէրինտէ մուզտարըպ օլուպ, եօլիւմ անլէրի պու իզտիրապտէն գուրթարըր։ Էքսէրիա պու խասթալըգ էյի ֆարգ օլունմայըպ ալտանըլըր, լաքին չու սիւվալլար էյրատ օլունըրգտա, մէզքիւր խասթալըղա միւպթէլա օլուպ օլունմատըղը անլաշըլըր։ Թամ իթտիքտէն սօնրա նէֆէս ալըպ վէրմէքտէ միւշքիւլաթ, գահմէթ վէ սըգընթը չէքէ՞րմիսինիզ։ Տէրինտէն պիր աղըը վէ պու աղըը իլէ պէրապէր տախմի պիր եօրկունլուգ տույա՞րմըսընըզ։ Կէօզլէր սարարը՞ր մը։ Սապահլարը տիշլէրտէ վէ տիշ էթլէրինտէ գաթը վէ Գարըշկան պիր նէմլիք վէ աղըզ տատսըզլըղը վա՞ր մը, Տիլ բասլը՞ մը տըր։ Գապըզկըլարտա վէ սըրթտա աղըը տույա՞րմըսընըզ։ Գարա ճիյէր պէօյիւմիւշ կիպի սաղ Թարաֆընըզտա պիր Թազիգ վա՞ր մը։ Գապըզըգ վա՞ր մը։ Ուֆուգի պիր վազիյէթտէ եանի պօյլու պօյունա եաթմըշ օլուպ տա պիրտէն պիրէ գալգտըղընըզտա, պիր նէվի պաշ տէօնմէք վէ կէօզլէր գամաշմագ կիպի չէյլէր օլո՞ւր մը։ Իտրար ա՞զ մը տըր վէ բէք բէնկլի տիր. իտրար Թօրլանը՞ր մը։ Թաամտան սօնրա՞ եէտիյինիզ տէրհալ էքշի՞ր մի վէ կէյիրմէքլէր կէլի՞ր մի։ Սըգ սըգ եիւրէք չարբընթըսը վուգու պուլո՞ւր մը։ Պիւթիւն պու էմարէլէր պիրտէն կէլմէզլէր. լաքին պու սէհէլթլի խասթալըղըն Թէրագգիսինէ կէօրէ, մէզքիւր էմարէլէր խասթայա բէյտէրբէյ էյլէթ վէրիրլէր։ Էկէր պու խասթալըգ պիր միւտտէթ իհմալտա խալըր իսէ, գուրու վէ կըճըգլատըճը պիր եօքսիւրիւք հասըլ օլուր, վէ պիր աղ սօնրա պու եօքսիւրիւքլէ պալղամ տա կէլիր։ Խասթալըգ բէք իլէրի վարմըշ օլտուղու Թագտիրտէ, տէրի էսմէր վէ քիրլի կիպի պիր րէնկ ալըր, էլլէր վէ այագլար սօղուր վէ նէմլէնիր։ Գարա ճիյէր իլէ տալագ բէյտէրբէյ խասթալանըրճա, սըղը աղըը մէյտանա չըգար վէ պէրմիւթատ իճրա օլունան Թէտավի պու սօն աղըըլարա հիչ պիր Թէէսիր իթմէզ։ Պու խասթալըգ ատի պիր մուալիճէ իլէ տէֆ խուլըր իսէ, իլք էմարէլէր կէօրիւլիւնճէ տէրհալ պիր ըլըգաթը Թամմէ իլէ Թէտավի իթմէք բէք էհէմմ տիր, վէ էկէր խասթալըգ էյիճէ քէօքլէշմիշ իսէ, իլթահ աչըլըճըյա վէ հազմ ալէթլէրի տիւզէլինճէյէ գատար սալը իլաճ տէվամ իթմէլի տիր։ Պու խասթալըղա գարշը խասթալըղը նազարըյա պագըլըպ, պու տէհշէթլի իլլէթ ալէյհինտէ էն էմին վէ էն միւէսսիր իլաճ «Սէյկէլըն Շիֆաւէր Շէրապը» տըր. Պու պիր Թէրթիպի նէպաթի օլուպ Ամէրիգատա եափըլըր վէ Լօնտրատա Ֆարինկտըն Րօտ Է. Գ. Նօ. 21տէ Ա. Ճ. Հուայթ Թարաֆընտան սաթըլըր։ Պու շիւրուպ՝ սէպէպը հազմիյէսինի վէ պիթթապ խասթալըղը տա քէօքիւնտէն տէֆ իտէր։

Սահիպի Ա. Ճ. ՀՈՒԱՅԹ

21 Ֆարինկտըն Րօտ Լօնտրա է

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլտաքի պիւյիւք պաշլըճա էճզախանէլէրտէ վէ պագգալ տիւքքեանլարընտա պուլունուր։

Թօբտան վէ բէրաքէնտէ միւպայէաթ իչիւն Գալաթատա գայըթա գուրպինտէ Եիւքսէք Գալտըրըմտա Ն. 95-97տէ Ումումի Ինկիլիզ մաղազասընա մախսուս ԷՏՄՕՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ-ՆԱ միւրաճաաթ իթմէլի տիր։

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

ԷՃԶԱՃԸ Ն. ՎԷ Ժ. ԳԱՆՏՈՒՐԲ ԿԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Կէօյիւս վէ խարար եօլլարընըն էմրազընա չիֆա վէրմէք իւզրէ

ԹՕԼԻՒ ՊԱԼՍԱՄԻՆՏԷՆ ՄԻՒՐԷՔՔԷՊ

ԳԱԹՐԱՆ ՍՈՒՅԸ

Իշպու Գաթրան Սույու հէր մէմլէքէթին աթըպպասը Թարաֆընտան Թահսին ու Թավսիյէ օլունմագտա տըր։ Թօլու պալսամինի հէր սընըֆ էհալի Թարաֆընտան իսթիմալ օլունմագտա վէ Թավսիյէ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Գանտիլէ պիրատէրլէրին Թօլու Պալսամինիյլէ եափըլմըշ Գաթրան Սույունըն կիւզէլ պիր տատը օլուպ, պիր չօգ մարազլարա տա պիրապիր տիր։ Կէօյիւս խասթալըղը, Թըգնէֆէս ագճիյէր իլթիհապը, նէզլէ, գըշըլ եօքսիւրիւք, սըթմա զօրու, մէլ սանէտէ Թաշ, իլթիհապ վէ սաիր պու կիպի էմրազը միւթէմատիյէյէ գարշը մէզքիւր Թօլու Պալսամինիլէ եարըլան Գաթրան Սույու բէք խարար օլտուղընտան, պիլհիսսէ աթըբպա Թարաֆընտան մուալիճէի մէզքիւրէնին ախզ ու իսթիմալի էֆսատէն Թավսիյէ օլունմուշ տըր։

ԿՈՒՏՐՕՆ ՎԷՐՆ

ԵԱՆԻ

ԳՕՑՈՒ ՎԷ ԱՑԱՐԸ ԳԱԹՐԱՆ ԽՈՒԼԱՍԱՍԸ

—

1883տէ Ամսթէրտամ սէրկիի ումումիյէսինտէ մէտալիայա նայիլ օլմուշ տըր.

Իշպու գաթրան քեամիլէն սուտա հալլ օլունուր.

Տիկէր գաթրան սուլարընտա գաթրանըն պիր աղ գօգուսը վէ լէզզէթի պուլընմագտա իքէն, ԱՍԼ ԽՈՒԼԱՍԱ օլարագ եաբըլմըշ օլան իշպու գաթրան սույընտա չիֆա վէրէճէք պիլճիւմլէ խասսէլէր մէվճուտ տըր։ Պիր եօյշիւ (մըշիւր) ՎԷՐՆ ԳԱԹՐԱՆընտա, պիր գաբսիւլ ատի գաթրանըն հավի օլտըղը գուվվէթ մէվճուտ օլուպ, ֆագաթ կիւնտէ 20 եօյշիւ ՎԷՐՆ ԳԱԹՐԱՆընտան ալընտըգտա, հիչ պիր մազարրաթ տօղմամագ վէ լաքին եիրմի ատէտ ատի գաթրան գաբսիւլիւ ալընըրսա, պաղըրսագլարտա Թէհլիքէլի պիր իլթիհապ հասըլ օլուր։

Իշպու գաթրան՝ գիյաթէ Թէէսիրլի օլտըղտան մաադա, սաիր մուգլիտ գաթրանլարտան տահա իւճ գաթ էհվէն տիր։

ՎԷՐՆ ԳԱԹՐԱՆընըն շիշէսի 1,50ֆրանգա Փիրուխթ օլունըր։ Պիր շիշէ իլէ 20 լիթրա գաթրան սույը եափըլըր։ Գուլլանըլտըղը վագթ՝ շիշէյի հաքքէթէ չալգալամալը տըր։

Իշպու գաթրան խուլասասընըն 100 չէքէրի՝ 2 պուչուգ ֆրանգ տըր։

Ումումի տէբօզիթօսը Ժ. ԱԼԻԲՐԱՆՏԻ նէզտինտէ տիր։ Եանի Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա 169 նումէրօլու ՏԷԼԼԱ-ՍՈՒՏԱ էճզախանէսինտէ։

POWELL'S BALSAM OF ANISEED

TRADE MARK

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԸԼՍԷՆԿԻ

Նէզլէ, կէօկիւս էնֆէսի, եօքսիւրիւք, Թըգնէֆէս, պօղազ աղրըսը վէ պու կիպի սաիր խասթալըգլարա քեամիլէն չիֆա վէրիր։ Վ. Լինճէյ Նամ Ինկիլիզ գարտանը՝ չէսիտ պիր եօքսիւրիւքտէն Թութուլտըգտա, պունը իսթիմալ իթմիշ վէ պիրինճի չիշէտէ բիրի բաք օլմուշ տըր։

Հէր շիշէնին աղզընտա Թօմաս Բավէլ Պլէքֆրայըրս Րօտ Լընտըն իպարէսի սիյահ զէմին իւզէրինտէ պէյազ եազըլարլա մուհարրէր պուլունաճագ. պու մարգայը Թագլիտան չիշէ սախթէ տիր. Հէր պիր էթիքէթ իւզէրինտէ Փապրիգասընըն Լէօն Ֆէյ է Սօուքէ մարգասը պուլունաճագ տըր։

Գանտիլէ պիրատէրլէր էճզախանէսինտէ, Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Է. ԳԱՐՈՒԱՆԱՅԻՆ Նօ. 95 էճզա տէբօզիթօսընտա վէ սաիր պիւյիւք միւթէպէր էճզաճըլարտա Թօբտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր։

ԱՄԷՐԻԳԱՆ ՕՐԿԱՆԼԱՐԸ

Պու տէֆա Ամէրիգանըն պիրինճի ֆապրիգասընտան 3 ճէսիմ օրկանլար կէլմիշ օլտըղընտան, իսթէյէնլէր Եէնի-ճամիտէ 12 նումէրօլու էճզախանէի էրճիասա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՑԱԶ

ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ

Պու իլաճըն ֆապրիգա մարգասը պունտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր,

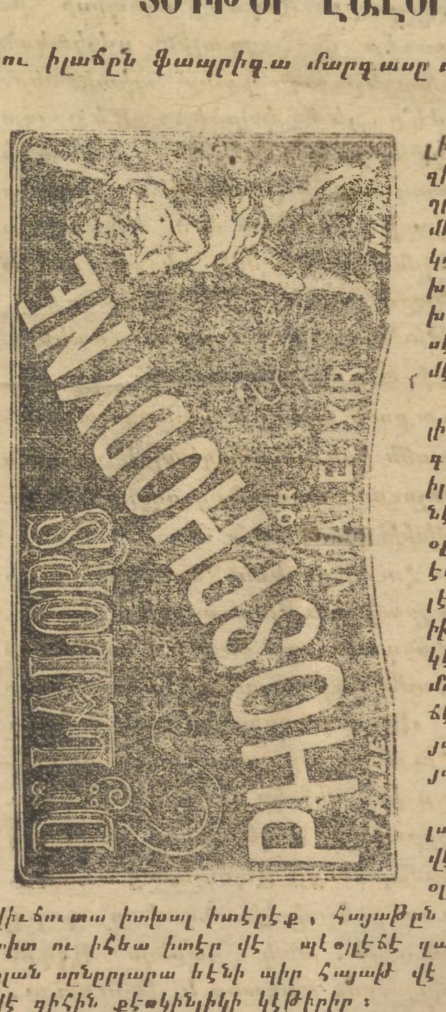

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Ֆօսֆօրտան եափըլմըշ խալիս վէ ալէա պիր իլաճ օլուպ, սինիրի զիհնի եօրկունլուղը, ույգուսուզլըգ, աղըրըգ պասմագլըգ, գան գաաֆիյէթի, միրագ, սինիր կէտիշմէսի, սինիր եօրկունլուղը, միյտէ ֆէսատը, գարա ճիյէր խասթալըղը, մէսանէ վէ պէլ քէմիքտէքի խասթալըգլար, վէ գուվվէթի հայաթիյէնին սէրիան զայըը կիպի իլլէթլէրի տէֆ իթմէկէ բէք պիրապիր տիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Իշպու մուալիճէ լէզզէթլի օլուպ միյտէյէ տէ բէք խօշ կէլիր վէ գանը բէք ալա Թէմիզլէր։ Քէզալիք պու իլաճ՝ բէք չօգ ճիվա գուլլանըլմասընտան նէշէթ իտէն վէ եախօտ պապատան միրաս օլան էն ֆէնա գան բիսլիքլէրինի՝ հիչ պիր էսէր պըրագմագսըզըն Թէմամիլէ Թէմիզլէր, իւթահը աչար, հէմէն պիր զայըֆ հազմ իթմէզ. էյի վէ գուվվէթ վէրիճի ույգու կէթիրիր, զիհնի բարլաթըր, վէ տամարլարտա Թէմիզ վէ սաղլամ պիր գան ճէվէլան իթտիրէրէք էն զայըֆ խասթալարա վէ եաշլը ատամլարա Թազէ պիր հայաթ վէրիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Պու իլաճ պէյնէ, սինիրլարա վէ աղալէթէ պէօյիւք պիր գուվվէթ վէրիր, վէ հայաթըն սարֆ ու զայ օլմուշ օլան ունսուրընը եանի ֆօսֆօրը միւճճտատա իխզալ իտէրէք, հայաթըն գայըֆլանմագտա օլան իճրաաթընը Թէճտիտ ու իհեա իտէր վէ պէօյլէճէ գայըֆլանմըշ վէ գուտրէթտէն տիւշմիւշ օլան սինիրլարա եէնի պիր հայաթ վէ Թէէսիր իթտիրէրէ սէվինճ, ճէսարէթ վէ զիհնի քէտինլիկի կէթիրիր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հէր նէվի սինիր գայըֆլըղընը, զիհնի խասթալըգլարընը, քէօթիւմիւրիւքլիւ, պէյին վէ եա միւճճուտատաքի ազալարընըն իգթիտարսըզլըղը, սինիր, եիւրէք, գարաճիյէր, սըրթ քէմիյի վէ գան խասթալըգլարընը քեամիլէն վէ սէրիան տէֆ իտէր, վէ սէնաաթ վէ իչ կիւճ սահիպի օլան ատամլարա վէ Թալէպէ վէ մէչղուլիյէթը զիհնիյէ իլէ ուղրաշան քիմսէլէրէ բէք էյի եարար։

ՖՕՍՖՕՏԻՆ Հարարէթը հայաթիյէյի արթըրըր վէ գայըֆ տիւչէն ատամլարա գուվվէթ վէրիր, վէ գօլէրանըն, սըթմալարըն վէ սուգ ալմալարըն էօնիւնիւ քէսէր։

ՖՕՍՖՕՏԻՆին իսթիմալիյլէ բէք չօգ խասթալըգլար տէֆ խուլմըշ օլմաղլա, պիր խայլի հէքիմլէր պունը պիննէֆս քէնտի ֆամիլեալարը տախիլինտէ պիլէ գուլլանմագտա պուլունմըշլար տըր։

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ՝ Լօնտրատա քէնտի քիմեախանէսինտէ քէնտի մարիֆէթիյլէ իմալ օլունուպ, չիշէսի 4 շիլին 6 բէնիյէ վէ 11 շիլինէ սաթըլըր։

Գուլլանըլմա տէֆթէրը. Հէր հանկը շիշէնին լէֆֆէսինտէ Ինկլիզճէ «ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐՍ ՖՕՍՖՕՏԻՆ Լընտըն Ինկլընտ» իպարէսի իլէ պէրապէր հիւքիւմէթին տամկասը մահքիւք պուլունմազ իսէ, Օ ՇԻՇԷ ՍԱԽԹԷ ՏԻՐ։ Պու իլաճ չօգ արանըլտըղընտան բէք չօգ սախթէլէրի եափըլմըշ տըր։

ԳԱՆԸ ԹԷՄԻԶԼԷՄԷՔ ԻՉԻՆ ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖԱՄԻԼԵԱ ՀԱՊԼԱՐԸ

Պու հապլար տայմա Թէէսիրլէրինի կէօսթէրիպ, ազալարըն իճրաաթընա պիր ինթիզամ վէ միւճուտա պիր գուվվէթ վէրմէքտէ օլտըղը կիպի, միյտէ ֆէնալըգլարընա վէ պէլ քէմիյի խասթալըգլարընա տա էն գիյաթէ եարար վէ գանը բէք կիւզէլ Թէմիզլէր վէ գանտաքի եիւլանմըշ բիսլիքլէրի տէֆ իտէր պիր իլաճ օլտուղընը հէր սընըֆ էհալի չօգտան պէրու գապուլ վէ Թաստիգ իթմիշլէր տիր։ Պու հապլար գանըն ճէվէլանընը սէրիան պիր հիւսնիւ հալ ու ինթիզամէ վազ իտէրլէր։

Մէզքիւր հապլար գըրգ սէնէտէն պէրու գուլլանըլմագտա օլմաղլա, Էվրօբանըն հէր Թարաֆընտա պունտան չիֆայապ օլմուշ օլան խասթալար մուալիճէի մէզքիւրէնին եարարլըղընա վէ խասաիսը մէչհուրէսինէ շահատէթ իտէրլէր։

Տիւքքեանըն հէր էճզաճը վէ սըբչար տիւքքեանլարընտա գութուսը 1 շիլին 1/2 բէնիյէ, վէ 2 շիլին 9 բէնիյէ վէ 4 շիլին 6 բէնիյէ սաթըլըր։

ՏՕՔԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՄԷԼՀԷՄԻ. ՍԻՄՈՒՄԻ ԲԱՆԱՍԷ

Պու մէլհէմին տէրի խասթալըգլարընա, գաշընտըլարա, բիւսթիւլէ, եարալարա, պէրէյէ, քէսիլմիշ, սըյըրըթէ, ֆիթիլէ, պասուրա, սօուգտան էլլէրին չաթլամասընա վէ սաիր պու կիպի խասթալըգլարա բէք պիրապիր օլտըղը պիր սարտան զիյատէ միւտտէթտէն պէրու իսպաթ օլունմուշ տըր։

Իլան. —«Ասըլ Տօգթօր Լալօրըն Ֆօսֆօտինի» Թիւրքիա, Րումանիա վէ Պուլկարիստանը մէմալիքի իչիւն վէքիլ պուլունան ԷՏՄՕՆ ԳԱՐՈՒԱՆԱՆըն Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Թրամվայ սթասիօնընըն գուրպինտէ 95 վէ 97 նումէրօլու Ումումի Ինկլիզ Մաղազասընտա Թօբտան (վէ բէրաքէնտէ) սաթըլըր։